SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 19, П'ЯТНИЦЯ, 10 ТРАВНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 19, FRIDAY, MAY 10, 2013 $1.00

ПАРЕ закликає звільнити Юлію Тимошенко

СТРАСБУРҐ, Франція. – Відразу після того, як 30 квітня Європейський суд з прав людини визнав необґрунтованим і незаконним досудове утримання під вартою Юлії Тимошенко, представники Парляментської асамблеї Ради Европи (ПАРЕ)) закликали владу України вжити всіх можливих заходів, щоб звільнити з ув'язнення екс-прем'єра „без подальшого зволікання, наслідуючи позитивний досвід звільнення Юрія Луценка",

„Ми особливо очікуємо, що влада України не буде з цим зволікати до рішення Страсбурзького суду за скаргою щодо її засудження", – йдеться у спільній заяві Майліс Репс і Марієтти де Пурбе-Лундін, а також доповідача Комітету з юридичних питань і прав людини ПАРЕ у справі відокремлення політичної і кримінальної відповідальности Пітера Омтзіхта.

М. Репс і М. де Пурбе-Лундін відвідають Україну на початку червня, мовиться в повідомленні ПАРЕ, а П. Омтзіхт у червні ж подасть на сесії ПАРЕ свій звіт про відокремлення політичної і кримінальної відповідальности, присвячений у першу чергу справам Ю. Тимошенко і екс-міністра внутрішніх справ у її уряді Ю. Луценка.

Він також доповідатиме і про справу колишнього прем'єр-міністра Ісляндії Чеїра Гільмара Хорте, якого теж визнали винним у недбалості в час банківської кризи, але не винесли ніякого покарання.

Радіо „Свобода"

ТЕМА ДНЯ

Европейський суд визнав арешт Юлії Тимошенко незаконним

СТРАСБУРҐ, Франція. – 30 квітня Европейський суд з прав людини (ЕСПЛ) оприлюднив рішення у справі колишнього прем'єра України Юлії Тимошенко, назвавши її арешт у серпні 2011 року незаконним, оскільки вся ця справа від самого початку мала вигляд політично мотивованої.

Відгукуючись на це рішення, хвора Ю. Тимошенко у своїй переданій з лікарні заяві сказала: „Після рішення Европейського суду я вже морально вільна – незважаючи на всі їхні ґрати, камери, мури, паркани і затоновані вікна. Тепер це тільки питання часу – коли я ступлю крок за межі в'язниці".

Прихильники Ю. Тимошенко вважають, що визнана ЕСПЛ політична мотивованість її арешту дозволяє якщо не вимагати негайного звільнення екс-прем'єра, то принаймні сподіватися на скасування її семирічного вироку у „газовій справі".

Задоволення рішенням ЕСПЛ висловив член Комітету у закордонних справах Европейського Парляменту Вернер Шульц: „Це великий успіх для Юлії Тимошенко і громадян України. Українська влада повинна дотриматись власної обіцянки виконати рішення суду незалежно від того, яким воно буде. Єдиним прийнятним наслідком цього має стати негайне звільнення колишнього прем'єр-міністра. Президент Віктор Янукович мусить виказати шляхетність, відмовитись від своєї політичної вендети і тим самим розчистити шлях до тісніших зв'язків між його країною та Европою, а також до підписання Угоди про асоціяцію", – підкреслив у своїй заяві В. Шульц.

„Угода про асоціяцію буде підписана у Вільнюсі в листопаді тільки у тому випадку, коли українська влада виконнає всі умови, висунуті Европейським союзом, влючно зі звільненням Юлії Тимошенко", – запевнив Вільфред Мартенс, президент Европейської народної партії, котра має найбільшу фракцію в Европарляменті.

Европейський комісар з питань розширення та европейської політики сусідства Штефан Фюле сказав в інтерв'ю для аґентства „Інтерфакс-Україна": „Ми очікуємо від української влади, що вона поважатиме рішення Европейського суду з прав людини. Вона має три місяці, щоб оприлюднити свою позицію або оскаржити це рішення. Але я дуже сподіваюся, що у світлі зобов'язань, взятих українською владою, вона не буде чекати три місяці, а діятиме протягом декількох тижнів".

Коментуючи рішення ЕСПЛ у справі Ю. Тимошенко, представник Державного департаменту США Патрік Вентрел від імені американського уряду знову закликав звільнити Ю. Тимошенко і припинити практику вибіркового правосуддя в Україні.

„Абсолютно передбачуваним" назвав рішення ЕСПЛ у справі Ю. Тимошенко нещодавно помилуваний Президентом В. Януковичем колишній міністер внутрішніх справ України Юрій Луценко. „Юлія Тимошенко повинна бути звільнена. Її арешт – незаконний. Це вже не політичне гасло, а правовий висновок. Наступний крок – звільнення України. Для цього треба зламати каральний голдинґ, прийняти европейську законодавчу базу і зформувати новий склад уряду, застосовуючи детектор брехні", – сказав Ю. Луценко.

На думку Патріярха Української Православної Церкви Київського патріярхату Філарета, помилуванням Ю. Луценка Президент В. Янукович довів, що „має милість до своїх політичних опонентів", тому Церква і всі віруючі хотіли б, щоб відбулося таке ж помилування Ю. Тимошенко.

Об'єднана опозиція „Батьківщина", висуваючи у своїй заяві вимогу негайного звільнення Ю. Тимошенко, звернулася до Европейського союзу та „світової демократичної спільноти" з закликом застосувати персональні каральні санкції щодо всіх тих представників української правоохоронної системи, котрі були причетними до „газової справи" Ю. Тимошенко.

Тим часом Генеральний прокурор України Віктор Пшонка витлумачує рішення ЕСПЛ як таке, що не вимагає звільнення Ю. Тимошенко з ув'язнення, оскільки, мовляв, Европейський суд безпосередньо це питання не розглядав, ствердивши порушення прав екс-прем'єра тільки в частині затримання та арешту. „Кримінальна справа щодо Тимошенко була розглянута за нормами старого Кримінально-процесуального кодексу, сьогодні в Україні вже діє новий кодекс, і в ньому прописані ті запобіжні засоби, яких не було в старому", – сказав В. Пшонка.

У скорому звільненні Ю. Тимошенко спону-

(Закінчення на стор. 5)

У Відні встановили пам'ятник козакам

Марта Осадца

23 квітня, під час Днів Києва у Відні, в мальовничому парку, поблизу Української католицької церкви, встановлено пам'ятник українським козакам, котрі 330 років тому захистили Відень від турків.

Монумент встановлено за гроші українського підприємця, котрий мешкає та працює в Австрії, за особистої підтримки посадника Відня Міхаеля Хойпля. Автори пам'ятника – відомі скульптори Володимир та Олексій Чепелики.

На урочистостях з нагоди відкриття бронзового монумента були присутні голова Київської адміністрації Олександер Попов, посадник Відня М. Хойпль, делеґація з Києва та австрійська громадськість.

Пам'ятник встановлено там, де козаки зібралися, перейшли гору і зайшли турків з тилу. На їхню честь пролунала гарматна сальва.

З концертом виступили козаки з ансамблю ім. Павла Вірського.

Львів

Пам'ятник українським козакам у Відні. (Фото: radio 24.ua)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Річницю Хрещення „почнуть“ з Москви

КИЇВ — Почати відзначення 1025-ої річниці хрещення Русі у Москві, а тоді вже в Києві, запропонував Патріярх Російської Православної Церкви Кирило. Між тим, релігієзнавці і політологи сходяться на думці, що такий підхід відображає скоріше геополітичні прагнення Росії, аніж історію розвитку християнства. Ідея Патріярха Кирила перенести центр уваги щодо річниці хрещення до Москви вже викликала обурення деяких українських священиків. Князь Київський Володимир 1,025 років тому хрестив киян у гирлі річки Почайна, що в Києві, свідчать літописи. „Це хрещення Київської Русі, а не Московської. Це свято наше, українське. Москви в той час не було“ – відповів Патріярх Філарет на пропозицію святкувати річницю хрещення Русі в Москві. *(Радіо „Свобода“)*

Телеканали відмовили „Свободі“

КИЇВ. — Комерційні служби українських центральних телеканалів відмовили Всеукраїнському об’єднанню „Свобода“ в розміщенні відеоролика з Великоднім вітанням, повідомили 1 травня у партії. Згідно з заявою, протягом квітня „Свобода“ вела переговори з центральними телеканалами щодо розміщення Великоднього сюжету. Медіяплян нібито погодили обидві сторони, однак, націоналісти стверджують, що ближче до Великодня засоби масової інформації відмовили в розміщенні реклами. Крім того, у „Свободі“ запевнили, що в розміщенні привітання зі святом Господнього Воскресіння відмовилися також надати Запорізька та Закарпатська обласні державні телерадіокомпанії. Подібна ж ситуація виникла й у Криму – тут керівники телеканалу взагалі ховалися від представника „Свободи“, – йдеться у повідомленні. Крім того, напередодні стало відомо, що центральні телеканали відмовилися транслювати привітання Юлії Тимошенко та Арсенія Яценюка з Великоднем. *(„Кореспондент“)*

Перший суд з участю присяжних

ЛЬВІВ. — Перший в історії незалежної України судовий процес з участю присяжних відбувається в Личаківському районному суді Львова, повідомили 30 квітня засоби масової інформації. Суд розпочав слухання у справі за звинуваченням громадянина Королівства Мароко Шакіба Отмана в умисному вбивстві відомого львівського хірурга Леона Фрайфельда. Разом з двома професійними суддями в процесі беруть участь троє присяжних, обраних методою випадкової вибірки з списку, затвердженого Львівською міською радою. Ш. Отмана звинувачують у тому, що вранці 19 жовтня минулого року він до смерти побив відомого травматолога Л. Фрайфельда. Чужоземця затримали на місці злочину, а постраждалий помер від отриманих травм. За цим фактом було порушено кримінальну справу за частиною 7 статті 115 Кримінального кодексу України. Санкція цієї статті передбачає позбавлення волі від 10 до 15 років або ж довічне ув’язнення. Новий Кримінальний процесуальний кодекс України запровадив інститут присяжних для деяких видів злочинів. *(Радіо „Свобода“)*

Екуменічна молитва за мир

ЛЬВІВ. — Молитвою за мир 6 травня відзначили Світлий понеділок львів’яни. Богослужіння відбулося у Свято-Покровському катедральному соборі Львівської єпархії Української Православної Церкви Київського патріярхату. У ньому взяли участь римо-католицький Єпископ Фрібурґу, Лозанни та Женеви Чарльз Морерод, який завітав до Львова у рамках урочистого відкриття Центру міжконфесійного та міжрелігійного діялогу „Лібертас“. Серед учасників молитви, які також прибули на інавґурацію центру, – Антоні Чернера – президент-емерит Міжнародної Федерації Католицьких Університетів; Рабин Джек Бемпорад – директор Центру Міжрелігійного Порозуміння; Брюс Вілямс, довголітній викладач Папського Університету св. Томи Аквінського та представники інших християнських конфесій міста. *(„Укрінформ“)*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Війна пам’ятників на Луганщині

Ірина Магрицька

ЛУГАНСЬК. – Останнє десятиріччя стає все гострішою боротьба двох Україн – власне української або европейської, і радянсько-евразійської. Це ми спостерігаємо як у мовно-історико-конфесійній сфері, так й у сфері культурно-монументальній. Лінією ж фронту в цій цивілізаційно-ментальний війні є південно-східня Україна.

Луганськ – найсхідніший обласний центр, разом з Донецьком він є осередком українського Донбасу. І досі залишається „заповідником імені Леніна“: сьогодні тут аж сім пам’ятників Ленінові, три з яких віднесені до об’єктів культурної та історичної спадщини й охороняються законом. Хоч уже ні для кого не секрет, що Ленін був надхненником людиноненависницької ідеології, міжнародним терористом, за наказами якого було репресовано мільйони людей, знищено Українську Народну Республіку.

Ще з радянських часів у Луганську стоїть пам’ятник Климентові Ворошилову на коні (це той Ворошилов, який виправдовував винищення українців голодом і з ініціятиви якого напередодні Другої світової війни було розстріляно 36 тис. офіцерів Червоної армії). Стоять два пам’ятники засновникові кривавої „чрезвичайки“ Феліксові Дзержинському, стільки ж – червоному командирові Олександрові Пархоменкові та низці іншим більшовикам.

Є в Луганську пам’ятники „Трудівникові Луганщини“; Героям Великої вітчизняної війни; Героям-молодоґвардійцям; меморіяльний комплекс „Гостра Могила“ на честь Червоної армії. Є численні пам’ятні знаки на „братських могилах“ – луганським червоноґвардійцям; робітникам, які загинули за радянську владу; офіцерам Радянської армії.

Чи не в кожному селі є бронзові Леніни, більшовицькі „герої“ боротьби проти України. Іван Захарченко, дослідник історії українського козацтва на Луганщині, на запитання своїх учнів, коли ж ми, нарешті, станемо краще жити, відповідає: „Тоді, коли з центру нашого села приберуть боввана – Леніна“. І от минулого року під час грози блискавка влучила саме в цього радянського ідола – повідривала кам’яне шмаття з його голови і зруйнувала постамент. Люди кажуть, що це знак.

Колись, ще в 1990-ті роки, на хвилі демократизації в Первомайську місцеві мешканці скинули на землю пам’ятник Ленінові. А в Луганську на Театральній площі такий же пам’ятник хтось облив фарбою, у 2009 році хлопець-відчайдух підірвав пам’ятник Леніну в Рубіжному, а в січні цього року такі ж сміливці написали слово „кат“ на його постаменті в Алчевську.

Луганські комуністи негайно відновлюють своїх кам’яних ідолів. Чимало їх наставлено вже після 1991 року.

По селах Луганщини, де лютував Голодомор, де-не-де поставили хрести, але на них немає жодного прізвища реальних жертв Голодомору.

2010 року за ініціятиви скандально відомого Арсена Клінчаєва – депутата Луганської міськради від Партії Реґіонів, голови організації „Молода ґвардія“, у центрі Луганська встановлено пам’ятник з російськомовним написом на ньому: „Мешканцям Луганщини, котрі загинули в в 1943-1956 роках від рук картателів з ОУН–УПА“ (список загиблих, які насправді були жертвами НКВД, складає 21 особу). В церемонії його відкриття взяв участь відомий московський україножер Костянтин Затулін.

2011 року в Стаханові вандали-українофоби вщент зруйнували погруддя Тараса Шевченка, яке стояло тут з 1961 року. Мабуть, їм дошкуляло, що біля цього пам’ятника збиралась на українські свята місцева патріотична громада.

(Закінчення на стор. 4)

Розмова про радянські звірства 1945 року

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – 9 квітня в прес-центрі „Паритет“ обласні організації „Просвіти“ та Всеукраїнського об’єднання „Свобода“ започаткували цикл просвітницьких заходів „Правда історії“. Як сказав ініціятор проєкту очільник місцевих просвітян Олександер Степанченко, передбачається винести на громадське обговорення низку маловідомих та дискусійних історичних фактів, пов’язаних з Одесою та Україною.

Тема першої розмови була визначена як „Невідомі сторінки Другої світової війни“, а її підставою стала книга спогадів Габрієлі Кьоп „Навіщо я народилася дівчинкою?“, яку в перекладі українською мовою випустило видавництво братів Капранових „Зелений пес“, започаткувавши нову серію історичної публіцистики „Нетабачна історія“.

На думку ведучого розмови за круглим столом науковця Сергія Богана, книжка спогадів німкені, яку в 15-річному віці 14 днів ґвалтували радянські вояки, порушила багаторічну заборону на публікацію подібної інформації. Німці замовчували цю тему з етичних міркувань, а російська влада заперечувала масові статеві насильства з боку „воїнів-визволителів“.

С. Боган процитував численні архівні документи та послався на докази англійського історика Ентоні Бівора, який переконливо довів, що лише в Берліні жертвами ґвалтувань були майже 130 тис. німецьких жінок і дівчат. Майже 10 тис. з них померли в муках чи покінчили життя самогубством. А загалом у Німеччині радянські військовослужбовці зґвалтували майже 2 млн. жінок.

Голова обласної організації „Свобода“ Андрій Маляс, громадський діяч Василь Коротун, голова обласної організації Всеукраїнського товариства політичних в’язнів та репресованих Павло Отченашенко та інші учасники розмови під-

Українське видання книжки Габрієлі Кьоп.

креслювали, що звірства та мародерство так званих „визволителів“ на окупованих територіях – це ганебна сторінка, яку апологети комуністичної імперії всіляко намагаються заперечити. Ця відверта і болісна розмова відбулася в Одесі саме у дні, коли місто відзначало 69-ту річницю визволення від нацистської окупації. Місцеві видання зігнорували запрошення організаторів круглого столу, віддавши перевагу театралізованим видовищам.

КОМЕНТАР

Біймося „данайців“...

Петро Часто

Якби в любові до України Володимир Путін зізнався, говорячи про переваги членства у Митному союзі, то це свідчило б швидше про інтелектуальну убогість російського Президента й виглядало б типовим московським лукавством. А коли цю свою нібито проукраїнськість подати так собі, знічев'я, без особливого приводу, – відповідаючи 25 травня в телевізійній „прямій лінії“ на зауваження котрогось глядача, що ось українські паралімпійці виявилися успішнішими, ніж російські – то таку нібито спонтанну люб'язність щодо України легше видати за правду.

„Я люблю українську культуру, український народ. Це частина нашої душі, по-моєму. Що ж тут такого, якщо вони в чомусь нас обігнали?“, – сказав В. Путін.

І було б дуже добре, якби ширший контекст українсько-російських взаємин дозволяв залишити ці його слова без коментаря – як знак, з якого починається нова, демократична Росія, що нарешті визнала за Україною законне право бути собою. Можна навіть промовчати стосовно України – „частини їхньої душі“, бо ж відомо, як активно й безборонно Росія після Переяславу висмоктувала з України найжиттєдайніші соки.

Однак, у тій таки „прямій лінії“ журналісти не дали В. Путінові змоги обминути питання приєднання України до Митного союзу, й тут він вже явно злукавив, нібито „вибір – за Україною, ми будемо з повагою ставитися до цього вибору, яким би він не був“. А далі, знов мовби випадково, згадав: „Самі українські експерти в особі одного з інститутів Академії Наук вважають, що в разі приєднання України до Митного союзу і до Евразійського економічного простору економічні вигоди України будуть обчислюватися у відсотках до Внутрішнього валового продукту. За нашими оцінками, це 9-10 млрд. дол. на рік“.

Така обіцянка сходиться на спробу підкупу і щонайменше є несерйозною в устах керівника країни, легкі гроші якої приходять виключно з безвідповідального виснаження природних ресурсів. Вособленням цього сумнівного багатства є російська державна компанія „Ґазпром“, посередництвом якої Москва, користуючись потребою інших країн в енерґоносіях, переслідує некорисні для тих інших країн, зокрема й особливо для України, політичні цілі.

Але, на щастя, це не та дорога, якою Москва може далеко зайти. Лондонський журнал „The Economist“ з цього приводу пише (цитуємо за виданням „Тиждень.ua“): „Ґазпром“ не є нормальною кампанією. Сьогоді він опинився у незнайомій раніше ситуації: має все більше проблем і все менше грошей, аби владнати ці проблеми. 4 березня акції компанії досягли чотирирічного мінімуму. Інвестори кажуть, що нині „Ґазпром“ коштує третину від того, чого був вартий у 2008 році. Його ринкова капіталізація у 110 млрд. дол. заледве сягає половини вартости його активів“.

Чи Президент В. Путін цього не знає? Тому й так поспішає „любити“ Україну, що знає. І тому так важливо створити враження, що й Україна любить його. У дні традиційно совєтських першотравневих свят величезні панно „Украинский вибор“ Віктора Медведчука стояли на площах усіх українських міст. Збанкрутілий український політик – не просто кум В. Путіна, а головний виконавець підступного проєкту повернення України у склад Росії руками самих українців.

Це є причиною, чому 4 квітня „реґіональна більшість“ приймала закон про референдум не під дахом Верховної Ради. „Їм потрібен референдум, який Медведчук написав з Путіним ще у 2000 році і який підкинули Леонідові Кучмі, але тоді Конституційний суд, слава Богу, врятував, сказавши, що народ не має права приймати нову Конституцію, не має права запроваджувати двопалатний парлямент. Тепер це другий похід Путіна і його представника в Україні Медведчука“, – коментує останні події і „любов“ В. Путіна до України колишній міністер юстиції та колишній член української делеґації в Парляментській амамблеї Ради Европи Сергій Головатий.

Як казали давні греки, біймося данайців, котрі дарунки приносять...

Історіографію треба звільнити від мітів

ЛЬВІВ. – 26 і 27 квітня в Українському Католицькому Університеті (УКУ) відбулася Всеукраїнська конференція „Друга світова чи Велика вітчизняна? Версії історичної пам'яті“. Її учасниками стали історики з різних реґіонів України.

У своєму виступі доцент катедри нової і новітньої історії України УКУ Олександер Зайцев зупинився на тому, що в сьогоднішній Україні відбувається війна за пам'ять, коли два протилежні табори намагаються переконати у правдивості лише своєї думки, жодним чином не дослухаючись до опонентів. Така „правда“ є прийнятною лише для певної спільноти. Її цінність полягає не у відповідності фактів, а у здатності підтримувати існування цієї спільноти і мобілізувати її на певні дії. У такому разі відбувається творення історичних мітів, які замінюють історичні факти, а кожен з тих таборів робитиме з себе жертву аґресії своїх противників.

Як зазначив О. Зайцев, учасники конференції не мали на меті створити єдину версію історії Другої світової війни, „адже у вільному, демократичному та плюралістичному суспільстві створення єдиноправильної історії недоречне. Але ми вважаємо, що історики повинні допомогти суспільству досягти мінімального консенсусу в розумінні ключових подій Другої світової війни. І саме на цій конференції представлене нове покоління науковців, яке здатне змінити дослідницьку парадигму історії, а відповідно і стан історичної пам'яті“.

Відомий український історик і професор УКУ Ярослав Грицак акцентував увагу учасників на концепції 30-літньої війни XX ст., коли Другу світову трактують як продовження Першої. „Про це мало говорять в Україні, тоді як англійські та німецькі історики включають в поняття 30-літньої війни Першу і Другу світові війни, а також усі ті війни, які сталися між ними – еспанську, радянсько-українську, польсько-радянську, українсько-польську, окремо Голодомор в Україні 1932-1933 років“, – зазначив д-р Я. Грицак.

Також д-р Я. Грицак наголосив на тому, що Україна – це територія пограниччя, яка має дещо інші правила, тому тут не можна накласти „ідею перемоги“ у війні так, як це притаманно для Росії. Окрім того, на території України відбувалися різноманітні геноциди щодо різних народів, тому, перш за все, нам необхідно примирити пам'ять між всіма учасниками історії – слід простити і попросити вибачення.

Про історичну пам'ять однієї з найстрашніших сторінок історії Другої світової війни – Голокосту – під час конференції розповів професор Рівненського державного гуманітарного інституту Максим Гон: „Тоді як країни Східної Европи, звільнившись від соціялістичної та комуністичної влади, намагаються вшанувати єврейську громаду, яка жила на їхніх територіях і була знищена під час Другої світової війни, в Україні це питання марґіналізували. Лиш в деяких містах є меморіяльні таблиці на місцях, де були єврейські ґетто“.

Як підсумок, учасники конференції зійшлися на думці, що сьогодні необхідно десакралізувати, демітологізувати та деполітизувати історичну пам'ять для того, щоб історики змогли працювати з фактами, а не боротися з історичними мітами.

Прес-служба УКУ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Києві засуджено майора міліції

КИЇВ. — Голосіївський районний суд Києва оголосив вирок колишньому співробітникові Управління боротьби з організованою злочинністю (УБОЗу), який упродовж двох годин вибивав зізнання у 22-річного киянина. Як повідомили 7 травня у прес-службі прокуратури Голосіївського району Києва, слідством встановлено, що старший уповноважений в особливо важливих справах київського УБОЗ запросив вказаного громадянина до службового кабінету для перевірки інформації щодо його можливої причетности до скоєння злочину. У ході розмови міліціонер намагався погрозами змусити чоловіка надати зізнання, а коли той відмовився, завдав йому численних ударів кулаками по тілі та голові. Не отримавши зізнання, міліціонер відпустив киянина. По дорозі додому потерпілому стало зле і він звернувся до лікарів. У медичному закладі в нього діяґностували черепно-мозкову травму, струс головного мозку та закриті травми грудної клітини та живота. Вироком суду правоохоронця визнано винним та засуджено до трьох років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади в правоохоронних органах терміном на 3 роки. Крім того, засудженого позбавлено спеціяльного звання „майор міліції“. *(УНІАН)*

„Вибухнув“ металурґійний завод

МАКІЇВКА. — 3 травня надійшло повідомлення про те, що в Радянському районі Макіївки на промисловому комплексі стався аварійний викид доменного газу, з подальшим горінням. У ліквідації пожежі брали участь 14 осіб особового складу. На даний момент виробничий процес зупинено, загрози населенню не було, загиблих і постраждалих немає. Цю інформацію 4 травня розповсюдила прес-служба глави Донецької обласної державної адміністрації. Очевидці повідомили, що пожежа сталася в Ханжонковому, конкретно – на приватному заводі „Енергокапітал“, закриття якого вимагають від влади місцеві жителі. Вони стверджують, що завод отруює їх повітря і побудований з порушенням всіх норм законодавства. 6 квітня у Макіївці відбулися так звані громадські слухання. Але замість слухань стався скандал і невелика бійка. Найближчі сусіди заводу обурилися тим, що влада зібралася обговорити з ними проєкт будівництва заводу, який вже рік як побудований і щосили працює. Жителі Радянського району обурені й тим, що всупереч даній раніше обіцянці міський голова Олександер Мальцев не тільки не закрив завод, але й не поставив це питання на голосування під час останньої депутатської сесії. У зв'язку з останньою подією ініціятивна група противників заводу має намір домагатися порушення кримінальних справ стосовно тих представників виконавчої влади, які, як вважають ханжонківці, покривають незаконне виробництво. *(„Газета по-українськи“)*.

Побито депутата Коломийської райради

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — Прокуратура Івано-Франківської области розпочала кримінальне провадження за фактом побиття депутата Коломийської районної ради. „До Коломийської лікарні з черепно-мозковою травмою та з множинними гематоми обличчя був доставлений 58-річний чоловік. Встановлено, що потерпілим є директор одного з державних підприємств та депутат Коломийської районної ради. За даним фактом розпочато кримінальне провадження.“ , – повідомила 6 травня прес-служба прокуратури Івано-Франківської области. Відомо, що пригода сталася 3 травня. Численні травми чоловікові нанесли невідомі особи, які пізно ввечері знаходились на ставку підприємства. На прохання директора залишити територію зловмисники не реаґували. Між чоловіками виникла словесна суперечка, яка переросла у бійку. Добряче відлупцювавши депутата, невідомі втекли. Наразі вже розпочато досудове розслідування, проводяться заходи для затримання винних. *(„Укрінформ“)*

АМЕРИКА І СВІТ

Росію відвідав Держсекретар США

МОСКВА. — Державний секретар США Джон Кері відвідав Росію з дводенною робочою візитою. 7 травня він зустрічався з Президентом Володимиром Путіним, а потім провів переговори з міністром закордонних справ Сергієм Лавровим. Це вже третя з часу призначення Дж. Кері в лютому на посаду Державного секретаря зустріч глав зовнішньополітичних відомств США та Росії. Раніше вони зустрічалися в Лондоні і Брюселі. У Вашінґтоні вважають цю візиту важливою для розвитку двосторонніх взаємин і можливого узгодження позицій двох країн з низки міжнародних проблем. У Москві також надають візиті Державного секретаря США велике значення. На порядку денному переговорів була низка питань, включно з ситуацією в Сирії, Ірані, на Корейському півострові, в Афганістані і також майбутня зустріч „Великої вісімки“. США і Росія розходяться у поглядах щодо вреґулювання кризи в Сирії. Росія і Китай неодноразово використовували своє право на вето в Раді Безпеки ООН, щоб заблокувати введення жорсткіших санкцій проти Президента Сирії Башара аль-Асада. Крім того, Дж. Кері мав зустріч з представниками громадянського суспільства. *(„Голос Америки“)*

СОТ очолить бразильський дипломат

ЖЕНЕВА. — Новим генеральним директором Світової організації торгівлі (СОТ) стане бразильський дипломат Роберту Азеведу. Повноваження чинного глави СОТ француза Паскаля Ламі, який займає цей пост з 2005 року, закінчуються 31 серпня. Про це 8 травня повідомило аґентство „Reuters“ з посиланням на свої дипломатичні джерела. 55-річний Р. Азеведу був призначений 7 травня, під час третього кола консультацій між 159 членами організації. Основним його конкурентом був екс-міністер торгівлі Мексики Еримініо Бланко. Р. Азеведу – південноамериканський кар’єрний дипломат, посол Бразилії при СОТ з 2008 року. Він офіційно вступить на посаду глави СОТ 1 вересня. Р. Азеведу понад 20 років займається економічними питаннями в Міністерстві закордонних справ Бразилії. Під його керівництвом найбільша країна Південної Америки почала маштабні торговельні суперечки з США та Евросоюзом. Він вважає одним з найважливіших завдань СОТ завершення Догійського равнду. За його словами, торгівля не може бути самоціллю, а має „здійснюватися таким чином, щоб покращити життя сімей у реальному світі“. СОТ, створена для лібералізації міжнародної торгівлі і реґулювання торговельно-політичних взаємин держав-членів, є правонаступницею Генеральної угоди з тарифів і торгівлі, яка діяла з 1947 року. Організація реґулює 97 відс. світової торгівлі. *(„День“)*

Врятувались з 10-річної неволі

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Троє жінок, які зникли понад 10 років тому, були знайдені в будинку по сусідству з домами їхніх родин у місті Клівленді. Тепер усі вони перебувають з своїми рідними та знаходяться в задовільному стані. Жінок вже вважали загиблими. Аж раптом вони знайшлися. Мішель Найт, Аманду Бері та Джіну ДеҐейсус знайшли в будинку на тихий вулиці в Клівленді 7 травня ввечорі. Сусід Чарлс Ремзі, який вечеряв в „МакДоналдсі“ навпроти, раптом почув жінку, що благала про допомогу: „Я подивився і побачив цю дівчину, яка била по дверях як божевільна. Ми вибили нижню частину дверей. Вона вилізла зі своєю донькою. Ми пішли до мого будинку, звідки вона подзвонила на 911“. А. Бері зникла в 2003 році, за день до свого 17-річчя. Тепер їй 28 років. Всередині будинку поліція знайшла Дж. ДеҐейсус, яка зникла у віці 14 років, повертаючись зі школи. Третя жінка, М. Найт, зникла у 2002 році, коли їй був 21 рік. Поліція завезла їх до лікарні для обстеження. Затримала поліція і підозрюваних у викраденні. Це – Аріель Кастро та його двоє братів. Вони перебувають під вартою у міській в’язниці і чекають на висунення офіційних звинувачень. Під час прес-конференції клівлендська поліція сказала, що двічі – у 2000 та 2004 роках – їх викликали до цього будинку, але тоді вони не побачили нічого підозрілого. *(„Голос Америки“)*

Припинено видання часопису „Америка“

АМЕРИКА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У цьому числі „Америки“:

Усім, хто святкує Празник Христового Воскресіння за Юліянським Календарем, висловлюємо наші найщиріші побажання веселих і радісних Великодніх Свят

Перша сторінка останнього числа тижневика „Америка“.

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – 4 травня у Філядельфії вийшло останнє число тижневика „Америка“ – офіційного часопису Союзу українців-католиків „Провидіння“. Припинити видання через високі видатки було вирішено на річних зборах головної управи, які відбулися 12-13 квітня.

Газета була заснована у серпні 1912 року, і впродовж 100 років вона утверджувала релігійні та національні основи життя закордонних українців-католиків, висвітлювала життя Української Католицької Церкви, інформувала про життя поневоленої України та її оновлення після розпаду СРСР.

Звертаючись до читачів і друзів газети в останньому числі, її редакція подякувала їм за підтримку і побажала успішного життя.

Редактор Лев Іваськів вислав до них також електронного листа, у якому зокрема писав: „Всім нашим дорогим приятелям, прихильникам, передплатникам і читачам „Америки“ сердечно дякуємо за те, що Ви читали і підтримували наш часопис впродовж всіх цих років, бо без Вас він би не існував. Особлива подяка всім дописувачам, бо ж саме Вашою працею „Америка“ могла надавати різнородні цікаві матеріяли нашим читачам. Щиро бажаємо Вам багато щастя, здоров’я і щедрих Божих ласк – на многая і благая літа!“.

Газета „Америка“ була шанованим і популярним виданням, вона гідно виконала своє призначення, у кожному числі віддзеркалюючи ідеали і гасло часопису – „За Бога і Батьківщину“.

Одночасно в останньому числі вміщено запрошення для читачів стати передплатниками тижневика „Свобода“ Українського Народного Союзу.

Президент СКУ відвідав Страсбурґ

СТРАСБУРҐ, Франція. – 25 квітня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій завершив чотириденну робочу візиту до Страсбурґу, упродовж якої зустрівся з високопосадовцями Ради Европи, щоб обговорити питання евроінтеґрації України.

Він мав зустрічі з президентом Парляментської асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) Жан-Клодом Міньйоном, а також з головами і представниками різних політичних груп і національних делеґацій в Раді Европи, у тому числі з Великобританії, Литви, Німеччини, Польщі та Франції.

Ж.-К. Міньйон зазначив, що він позитивно налаштований щодо процесу евроінтеґрації України.

24 квітня Є. Чолій зустрівся з Комісаром з прав людини Ради Европи Нільсом Муїжнексом, щоб обговорити стан прав людини в Україні та прав національної меншини українців у Росії.

Президент СКУ висловив стурбованість щодо вибіркового правосуддя в Україні, ув’язнення колишнього прем’єр-міністра Юлії Тимошенко.

Комісар з прав людини відзначив, що він слідкує за ситуацією щодо прав людини в Україні та візьме участь у дискусії під час круглого столу, який відбудеться там у травні.

Під час зустрічі у Страсбурзі Жан-Клод Міньйон (зліва) і Євген Чолій.

Війна пам’ятників...

(Закінчення зі стор. 2)

Тепер вона самотужки збирає гроші на встановлення нового погруддя Кобзареві. Зрозуміло, що винуватців жодного з названих злочинів міліція й не думала шукати, навіть карних справ не було заведено, на відміну від недавнього випадку з руйнуванням пам’ятника Сталінові в Запоріжжі.

П’ятий рік поспіль чиняться баталії між проукраїнською громадою і міськими депутатами за збереження скверу Пам’яті на місці колишнього Гусинівського цвинтаря в центрі Луганська (на ньому з кінця XIX ст. поховані десятки тисяч людей, представників творчої інтеліґенції, духовенства, жертви трьох голодоморів, двох воєн, сталінських репресій; а сьогодні на їхніх могилах розміщують дитячі майданчики й готові будвати розважальні заклади), а також за майбутній пам’ятник на вже підготовленому постаменті в центрі цього скверу.

Депутати хотіли встановити тут фігуру російської цариці Катерини II як нібито „засновниці Луганська“, громада ж (понад 30 організацій) – скульптуру Янгола-Охоронця. Були численні протестні віча проти Катерини як символу імперії та розпусти, колективні листи до міської влади.

Нарешті 2011 року луганські депутати сповнилися здоровим глуздом й погодились на пам’ятник, запропонований громадою.

Аж тут вигулькнув новопризначений Архиєпископ Луганський та Алчевський Московського патріярхату Митрофан: 12 березня цього року він написав відкритий лист до міської влади з вимогою не розглядати питання щодо встановлення пам’ятника Янголові, який, на його думку, є не православним, а католицьким символом...

Луганська посткомуністична влада своєю монументальною політикою намагається довести, що Луганськ (який був заснований українськими селянами та козаками приблизно за 150 років до указу Катерини II) є виключно російським містом, де ніколи не було ані самих українців, ані їхньої культури.

А влада в Києві далі не помічає цих відвертих антидержавних дій.

Рок-гурт закликає українців не спати

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Козацький рок-гурт „Гайдамаки" (керівник Олександер Ярмола) 27 квітня в арт-клюбі „Дзиґа" презентував свій альбом „Годі спати!". Альбом записали у Варшаві на „Медіа-студіо" у відомого польського продюсера Петра Ханцевича, з яким „Гайдамаки" співпрацювали і раніше.

Партнерами рок-гурту на вечорі були їхні однодумці й послідовники з гурту „Друже Музико" – формації патріотичного позитиву Одеси.Ріднить ці колективи не лише залюбленість у мелодику народної пісні, а ще й соціяльно загострена тематика власних творів. Більшість пісень написав ґітарист і співак Максим Трубників. Програмним твором стала пісня „Будь з нами! Будь українцем!", а логічним заспівом концерту – пісня „Меч Арея".

Молодіжна авдиторія найбільш активно сприймала заклик музикантів „Годі спати!". На кожен заклик з сцени „Слава Україні!" присутні в один голос відповідали: „Героям слава!".

А героєм вечора став семирічний Владислав Андріїв, який танцював і співав разом з усіма. О. Ярмола підняв його на сцену і палко обійняв. Це була жива ілюстрація традиційного народного висловлювання, що козацькому роду нема переводу.

Семирічний Владислав Андріїв і Олександер Ярмола під час концерту. (Фото: Сергій Горицвіт)

Хто стане на постамент?

Євген Цимбалюк

РАДИВИЛІВ, Рівненська область. – 20 років тому з постаменту на центральній площі міста скинули Леніна, що стояв тут за радянської влади декілька десятиліть. Підніжжя пам'ятника зберегли, щоб встановити на ньому скульптуру „Мати-берегиня", макет якої знаходив підтримку у місцевої громади. Втім, через брак грошей проєкт не здійснили.

У наступному році відзначатимуть 450-річчя з часу першої письмової згадки про поселення, тому в міському бюджеті закладено 250 тис. грн. на спорудження пам'ятника. Оголошено конкурсу ідей та пропозицій щодо авторського проєкту монумента.

Постамент у Радивилові вже 20 років чекає на скульптуру.

Відкрили пам'ятний знак воїнам УНР

Павло Подобєд

ГНАТІВКА, Київська область. – 16 березня в селі відбулось урочисте освячення меморіяльної дошки, присвяченої Окремому Запорізькому загонові Армії Української Народної Республіки.

Саме в цьому селі у 1918 році розпочалось створення реґулярної української армії. Українські вояки після 10-денних вуличних боїв у Києві під тиском радянських армій змушені були відступити у бік Житомира.

У Гнатівці під керівництвом виконувача обов'язків військового міністра Олександра Жуківського було здійснено переформування всіх наявних військ в Окремий Запорізький загін – перше реґулярне збройне формування УНР.

Саме цю подію вшанувала пам'ятною дошкою благодійна ініціятива „Героїка", відома своєю працею з популяризації історії збройної боротьби за незалежність України.

Біля старої цвинтарної каплички зібралось духовенство Української Православної Церкви Київського патріярхату, старшини Збройних сил України, мешканці Гнатівки та сусідніх населених пунктів.

„Героїка" встановила вже понад 20 монументів та пам'ятних знаків у Києві, Херсонській, Рівненській, Івано-Франківській, Черкаській, Тернопільській, Хмельницькій та Київській областях.

Меморіяльна дошка на стіні каплиці.

Европейський суд...

(Закінчення зі стор. 1)

кає сумніватися й заява Прем'єр-міністра країни Миколи Азарова в розмові з журналістами німецького видання „Badische Zeitung": „Народ України зазнає величезних економічних втрат через те, що Юлія Тимошенко як прем'єр-міністер підписала незаконний газовий контракт з Росією. Втрати вже перевищили 15 млрд. евро. Чи може політик, який заподіяв таку величезну шкоду, уникнути відповідальности? Тому політичні мотиви, яких ви тут шукаєте, просто безглузді".

Певна річ, не очікує негайного звільнення Ю. Тимошенко й провладна більшість у Верховній Раді. „Для того, щоб звільнити Юлію Тимошенко, повинно бути чітке і пряме рішення Европейського суду, – вважає народний депутат від Партії Реґіонів Володимир Олійник. – Таке рішення цей суд ще не прийняв, бо ще й не розглядав по суті скаргу щодо вироку, а лише щодо самого арешту".

(„Українська правда", „Кореспондент", Бі-Бі-Сі, „Газета по-українськи", „Інтерфакс-Україна")

АМЕРИКА І СВІТ

Папа привітав з Великоднем

ВАТИКАН. — Папа Франціск привітав християн Східнього обряду з головним святом – торжеством Воскресіння Христового. Про це 5 травня повідомило радіо Ватикану. „Сьогодні Східні Церкви, які живуть за юліянським календарем, відзначають Великдень. Хочу послати братам і сестрам своє привітання, з'єднуючись всім серцем з ними в радісному вітанні: Христос Воскрес!" – сказав понтифік перед традиційною недільною молитвою „Regina coeli" на площі св. Петра. Понтифік помолився Богу про дар Святого Духу для всіх християн, „особливо для тих, хто святкує Великдень у випробуваннях і стражданнях". Крім православних християн, Великдень за юліянським календарем святкують і католицькі Східні Церкви, зокрема Українська Греко-Католицька Церква. Крім того, згідно з пастирськими міркуваннями було прийнято рішення про святкування Великодня католиками латинського обряду разом з Східніми Церквами на Святій Землі й у Греції. *(„День")*

Леонід Кожара відвідав США

ВАШІНҐТОН. — Міністер закордонних справ України Леонід Кожара 6-9 травня перебував у США з робочою візитою. Під час перебування в Ню-Йорку відбулася його зустріч з Генеральним секретарем ООН Бан КіМуном, на інструктивному засіданні в Раді безпеки ООН з метою представлення першочерговостей головування України в Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ). Також Л Кожара 7 травня провів зустрічі в Українському Інституті Америки в Ню-Йорку між усиновленими українськими дітьми та їх американськими родинами, а також з представниками української та єврейської громад США. 8 травня у Вашінґтоні відбулася зустріч Л. Кожари з Державним секретарем США Джоном Кері. Крім того, міністер взяв участь у слуханнях у Гельсінкській комісії при Конґресі США з першочергових питань українського головування в ОБСЕ, провів зустрічі з членами Конґресу США, представниками підприємницьких кіл та української діяспори США. Також відбулися зустрічі з відповідними американськими структурами, у тому числі з представниками Національної паркової служби США для обговорення питання спорудження у Вашінґтоні пам'ятника жертвам Голодомору в Україні 1932-1933 років. Л. Кожара виступив з промовою на круглому столі, організованому Національним демократичним інститутом та провів зустріч з Президентом цього закладу, колишнім Держсекретарем США Мадлен Олбрайт. Л. Кожара висловив вдячність українській громаді США за її внесок у розвиток українсько-американських взаємин та її ролю в утвердженні державности України. Він також запевнив, що Президент Віктор Янукович тримає під особистою контролею питання спорудження пам'ятника жертвам Голодомору у Вашінґтоні. *(„Українська правда", „День")*

Міста за кількістю мільярдерів

ОЛБАНІ, Ню-Йорк. — Дослідницька компанія „WealthInsight" підрахувала капітали найбагатших людей планети, з'ясувавши, які мегаполіси світу є місцем проживання найбільшого числа мільярдерів. Першуном в оціюванні є Ню-Йорк, де мешкають 70 мільярдерів. Дослідники відзначають, що в першу чергу йдеться про Манґетен. Слідом за ним йдуть Москва (64 особи), Лондон (54), Гонґ-Конґ (40) і Пекин (29). Під мультимільйонерами „WealthInsight" розуміє забезпечених громадян з капіталом понад 30 млн. дол. Тут перше місце в оцінюванні дістається Лондонові, де проживають 4,224 мультимільйонери. На другу сходинку потрапляє японська столиця Токіо (3,525), третю - Сінґапур (3,154). Ню-Йорк опинився лише на четвертому місці, адже в ньому мешкають 2,929 багатіїв, а на п'ятому – Рим (945 мультиміліонерів). Водночас аґентство пророкує США скорочення числа багатіїв більш ніж на 300 тис. *(„Кореспондент")*

Мова у дзеркалі моралі

Понад 20 років минуло від розпаду СРСР, але ще й сьогодні у всьому пострадянському просторі годі знайти бодай одну ділянку суспільного життя, де б не давався взнаки тяжкий, ганебний спадок однопартійного комуністичного режиму. Економіка, культура, мораль – все зазнало таких глибоких спотворень, що зміни до кращого неможливі без відновлення самих основ, узгоджених з одвічним людським досвідом і Божими законами.

Україна в цьому розумінні – не виняток, навпаки – належить до найбільших, подвійних жертв імперського гніту, бо її крила почав ламати ще російський царизм, а більшовизм уже доламував. Втрачено дуже багато цінного, що йшло від душі нашого доброго, віруючого народу. Втрачається й нині, бо проти України діє не лише спадок царської і совєтської імперій, не невтралізований владою формально незалежної Української держави, але сама ця влада є гальмом на шляху національного відродження, діючи на руку нашого історичного недруга – російського великодержавного шовінізму.

Щоб назавжди приховати страшну правду винищення українства, нинішні московські неоінтеґратори домагаються від своїх київських „реґіональних" холопів створення спільних шкільних підручників, у яких імперська історія набуде „узгодженого" вигляду, іншими словами – позбудеться своєї правдивої сутности.

А тим часом життя зберігає свої докази щодо того, як руйнувалися основи людського буття, і який логічний вислід мало, наприклад, витіснення української мови і українських народних традицій. Як повідомила „Газета по-українськи" (25 квітня), київський студент-політолог Роман Мельник 14 квітня став переможцем другого конкурсу створення соціяльно корисних веб-проєктів („SocialBoots: Open Data). Послуговуючись статистикою від Міністерства внутрішніх справ, він побачив, що карта злочинности в Україні вповні накладається на мовну карту: там, де розмовляють українською мовою, злочинів менше, а де російською – більше. У Донецьку в 2012 році скоєно 48.5 тис. злочинів, в Дніпропетровську, де українську мову чути трохи частіше – 40 тис., в Харкові, колишній українській столиці, – 30 тис., в Запорізькій області – 25 тис., в Одеській – 24 тис., в Київській і Львівській – по 15 тис. Найменше злочинів – у Тернопільській області – 4,273. Це та область, що з-поміж усіх інших реґіонів України має найвищий відсоток українців – 97.8 відс.

І справа, певна річ, не тільки у мові. Західні області, котрі переплавлялися в совєтському бездуховному котлі менше часу, ніж східні, більшою мірою зберегли й традиційну релігійність, християнську мораль, і ця різниця також має позитивний вплив на людське співжиття. У цьому ж дослідженні Р. Мельник відзначає той втішний факт, що в західньому реґіоні України панує вища церковна толерантність, греко-католики мирно живуть з православними, чого про схід, де населення було піддане глибшій безбожній індоктринізації, на жаль, сказати ще не можна.

Сьогоднішні проблеми України сплетені в неймовірно складний клубок, тому мало що змінилося б, навіть якби якимсь законом змусити усіх громадян розмовляти українською мовою. Але вона неодмінно сама собою відживе і привабить до себе, якщо розв'яжуться інші підставові питання – коли спадок антиукраїнського минулого буде свідомо подоланий, коли людина стане найвищою цінністю в державі, коли соціяльна справедливість, як одна з основ суспільної моралі, буде нормою життя в Україні.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення
Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3040, **Fax** (973) 644-9510, **E-mail** adukr@optonline.net

Передплата
Марійка Пенджола — ☎ (973) 292-9800 x 3042, **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Трагічна доля Другої дивізії УНА

Іван Буртик

Минає 68 років від закінчення Другої світової війни, яка найбільше забрала жертв саме з бездержавного українського народу. Проте у виданнях сучасних українських істориків майже немає згадки про трагічну долю близько 7,000 українського вояцтва Другої дивізії Української Національної Армії (УНА), а також понад 3,000 козацтва, яких англійці передали більшовикам в Австрії.

Коли Німеччина програвала війну і вермахт вже був безсилий, Гітлер дозволив ужити чужих вояків, яких було багато в тому часі у Німеччині, окремо створити „Комітет освободжєнія народов Россії", до якого мали входити всі народи СРСР. Тогочасні українські політики запротестували проти української участи в цьому проєкті і запропонували створити Український національний комітет. Переговори тривали понад п'ять місяців. Під кінець дозвіл одержано.

Комітет очолив генерал Павло Шандрук, призначений головнокомандувачем УНА. Німецький уряд погодився на всі запропоновані комітетом дев'ять точок, включно з найважливішою, що усі німецькі збройні сили повинні звільнити українських вояків до УНА. На жаль, їх не тільки не звільняли, але переконували зголошуватись до Російської визвольної армії. Проте вояки, довідавшись про створення УНА, зголошувались до військових касарень у Німеку, де відбувався вишкіл першої бриґади під командою генерала Петра Дяченка.

Райхсміністер Альфред Розенберґ підписав 12 березня 1945 року декларацію про визнання Українського національного комітету і УНА, яку прочитав у Берліні 15 березня міністер Стінґрахт. Друга бриґада під командою майора Пітулея, близько 4,000 вояків, оселилась у Бранденбурґу та сусідніх селах. У кінцевому результаті обидві бриґади мали близько 7,000 українського вояцтва, не беручи під увагу всі інші відділи та козачий полк, які не встигли з'єднатися з дивізією.

Перша бриґада П. Дяченка прийняла бої за місто Бавцен з польською дивізією, що воювала на боці СРСР. Бриґада перемогла, але з великими втратами. Війна закінчилася. Вояки малими групами добивались через ворожу територію до ріки Лаби (Ельби). Небагатьом пощастило дійти до Ельби, бо радянські застави вбивали їх або висилали на Сибір. У 2005 році я ще зустрів двох ветеранів у Караґанді. Решта недобитків переховувалася в різних країнах.

Нелегкою була доля другої бриґади, оточеної у Бранденбурґу. Вона боронилася 12 днів у вуличних боях. Харчів уже не було, місто було знищене, воду брали з ріки. Рятувала всіх чоколяда з радянського панцерного поїзда. 7 травня відступаючі відділи прорвали облогу і здесяткована бриґада рушила у напрямку Ельби.

Але 8 травня есесівці оточили зголоднілих вояків і змусили їх до атаки у смузі соснового лісу, щоб відбити у червоних село, в якому було захоплено німецького генерала з дружиною. Запалені запальними бомбами сосни створили справжнє пекло на землі. У вогні люди з боку червоних кричали: „Не стріляйте! Ми українці!". Це були цивільні люди, вигнані більшовиками на фронтові лінії. Небагатьом пощастило пережити ці п'ять кілометрів до вимріяної Ельби. Так 9 травня, по полудні, ця бриґада закінчила Другу світову війну.

Ми повинні пам'ятати трагічну долю Другої дивізії УНА. Без Другої дивізії не було б УНА. Не відомо, якою була б доля Дивізії „Галичина", яку за наказом Гітлера відпущено щойно під кінець квітня 1945 року як Першу дивізію УНА. Союзники погодились, що у ній були колишні громадяни Польщі, хоч після бою під Бродами дивізія такою уже не була. Вдалося зберегти її від репатріяції до СРСР. Другою дивізією ніхто не опікувався. П. Дяченко з дружиною по великих трудах добрався до Америки. Вони похоронені на українському цвинтарі у Савт-Бавнд-Бруці, Ню-Джерзі.

УНА ще раз показала світові, що українське вояцтво було готове навіть на пожертви, щоб здобути волю й незалежність для свого народу.

Кліфтон, Ню-Джерзі

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець Страхування Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
2-ий Заступник президента
Ліцензований Продавець Страхування Життя
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane, Flemington, NJ 08822
Tel/ Fax: 908-782-5451
e-mail: eugenemaria@comcast.net

ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!
Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів.
У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.
Приєднуйтесь!
888-538-2833
Ukrainian National Association
Since 1894

Український Народний Союз
з 1894 року

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про табір в Інґольштадті

Книжку „Спомин про життя в таборі Інґольштадт, Німеччина" хочуть видати Олег Крат та німецький історик з Інґольштадту. Вони приїдуть до США, щоб зібрати відомості та світлини до книжки.

Колишніх мешканців цього табору прошу вислати спомини, документи і світлини до О. Крата або повідомити про них телефоном. Адреса: Oleg Kratt, Am Gland 13, 85051 Ingolstadt, Germany. Тел.: 011-49 (172)-8-327-518.

Я перебувала в цьому таборі, а минулого року відвідала Інґольштадт і познайомилася з О. Кратом.

Ірина Щерба,
Філядельфія

Уряд і парлямент не підтримали конкурс з української мови

Ось уже 13-ий рік в травні закінчується конкурс ім. Петра Яцика, у якому беруть участь не тільки школярі, як це було на початку конкурсу, а й учні професійно-технічних шкіл, студенти, представники всіх навчальних закладів Міністерства оборони. Широко відбувається конкурс майже в 30 країнах.

Успішне розгортання конкурсних сюжетів та велика кількість учасників переконали навіть найбільших скептиків, що це проєкт справді амбітний, і за його здійснення взялися відповідальні люди. Команда Володимира Загорія, який за пропозицією П. Яцика, був обраний президентом Ліґи українських меценатів, з усією відповідальністю поставилася до узятої на себе справи.

Конкурс від найперших його кроків активно підтримали українці Канади та США, які подавали свої пожертви до Освітньої фундації П. Яцика. Серед меценатів конкурсу – Союз українок Австралії та Крайова управа Братства ветеранів Української дивізії „Галичина" (Австралія), Леся Ткач, Леонід Ліщина, Роман Колісник, Олександер Харченко, Василь Мойсяк, Андрій Коморовський, Степан Горлач, Ілля Яремчук, Ігор Мірецький, Василь Чупринда, Микола Латишко, подружжя Татарків зі США.

З кожним конкурсом зростала кількість його благодійників в Україні. Охоче долучилися до них компанія „Оболонь", „Експресбанк", акційне товариство „Ексімед". Потужна фінансова підтримка надійшла від Юлії Тимошенко. Основні витрати брали на себе колективні члени Ліґи меценатів – фармацевтична фірма „Дарниця" та Фундація ім. Івана Багряного (США).

Проте Дмитро Табачник відразу після його появи в кріслі міністра освіти став боротися з мовним маратоном, інформував громадськість, що міністерство не має фондів на конкурс, і вельми лукавив, бо за всі роки освітянське відомство не витратило на турнір жодної копійки. Тільки місцеві органи влади давали гроші на проїзд дітей в обласні центри й на їхнє харчування.

Уже увосьме перед початком конкурсу ми написали листи до депутатського корпусу з пропозицією встановити особисті нагороди для переможців мовного змагання. Першою відгукнулася Ірина Фаріон, яка заснувала свою нагороду в сумі 5,000 грн. і дала їй ім'я Олени Пчілки. Слідом за нею нагороду імені своєї матері Теклі встановив Богдан Бенюк. До них приєднався Олексій Кайда. Отже, Всеукраїнське об'єднання „Свобода" дало трьох благодійників. Щедрішою на підтримку стала фракція Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина". Кілька премій на загальну суму 7,000 грн. уфундував Володимир Бондаренко, три відзнаки на загальну суму 6,000 грн. – Олег Канівець, 5,000 грн. одержано від Лілії Гриневич. Свої нагороди встановили Ігор Васюник (6,000 грн.), Роман Ілик і Денис Дзендзерський, позафракційний депутат Юрій Дерев'янко (по 3,000 грн.).

Не відгукнувся жоден депутат з партії „УДАР". Ще дуже симптоматичний момент, який характеризує рівень культури парляментаріїв. Чи не 200 з них не відповіли на наші листи. Як кажуть, без коментарів.

Михайло Слабошпицький,
виконавчий директор Ліґи українських меценатів, голова Координаційної ради Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика, Київ

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світлини загальновживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити. Разом з прізвищами обов'язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

Великдень – свято надії

До „Свободи" 29 квітня надійшло вміщене нижче вітання Посла Олександра Моцика з Великоднем.

Дорога українська громадо!

Від імені колективу Посольства України в США та від себе особисто щиро вітаю вас з світлим і радісним святом Воскресіння Христового!

Це свято надії, яке сповнює наші серця сподіваннями на щасливе майбутнє, дарує життєвий оптимізм і духовні сили. Воно спонукає кожного з нас ще раз замислитися над вічними цінностями християнської моралі. У ці дні ми відкриваємо свої душі, щоб наповнити їх духовною силою, любов'ю і добротою.

То ж нехай чудо Воскресіння Христового надихає усіх нас на добрі та праведні справи в ім'я добробуту і процвітання українського та американського народів і подальшого розвитку дружніх українсько-американських взаємин.

Бажаю всім вам радости і добра, здоров'я і благополуччя, миру і спокою, злагоди і взаєморозуміння.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!
Щиро Ваш,

Олександер Моцик
Надзвичайний і Повноважний Посол України в США
Вашінґтон

Чи ж знайдеться в Україні козак?

Я прочитав у книзі Марії Матіос „Вирвані сторінки з біографії" цитату з газетної статті Дмитра Табачника, де міністер освіти твердить, що українська мова вимирає. Тон, яким цей ніким не доведений факт викладено, а також низка інших неврівноважених заяв міністра, не лишає жодного сумніву, що Д. Табачник серйозно хворий на хворобу, ім'я якій „українофобія". Міністер освіти не терпить україномовного населення України і використовує свою посаду для приниження цього населення та його рідної мови.

Він, очевидно, думає, що посада міністра дає йому право порушувати демократично встановлені українським народом норми співжиття усіх національностей України, викладені у Конституції України та законах, ухвалених на підставі Конституції.

У своїх нападках на україномовне населення і на українську мову він порушує низку статтей Конституції.

Така поведінка представника державної адміністрації суперечить нормальним функціям наділених владою осіб і підлягає дослідженню юридичними інстанціями, бо такі публікації не тільки межують із злочинністю, а цілком реально належать до протиправних дій.

Існує думка, що звернення до юридичних органів нічого не дає. Неправда, дає. Самий факт такого звернення привертає увагу широкого загалу, а злочинця переводить з позиції нападу в позицію оборони. Подібне звернення зупинить інших йти слідами Д. Табачника, а після відписок ряду прокурорів на позов патріотів перенесе питання про злочинну діяльність міністра освіти на европейські рейки, де поза всім іншим ставитиметься питання про несумісність такої фігури з будь-якою державною посадою.

Притягнути до кримінальної відповідальности Д. Табачника з-за океану важко, але кожен може звернутися до Генерального прокурора України з вимогою притягнути Д. Табачника до кримінальної відповідальности за систематичне розпалювання національної ворожнечі в Україні, дискримінацію україномовного населення та державної української мови.

Поза всім іншим, „діяльність" Д. Табачника саботує вступ України до Европейського союзу, де поширення фобії до громадян своєї держави неможливе.

Чи ж знайдеться в Україні козак, який позве до суду міністра, а заразом і Президента за призначення злочинців на державні посади?

Святослав Караванський,
Дентон, Мериленд

Будуємо церкву в Золочеві

Ми, громада Української автокефальної православної церкви Всіх Святих Землі Української у Золочеві, згідно з генеральним пляном розвитку нашого міста розпочали будівництво храму і дзвіниці-пантеону, де будуть увічнені всі священики України, які загинули за віру і Україну.

Будівництво храму розпочато у скрутний для нашої країни час, і закінчити його силами громади неможливо через відсутність фондів та будівельних матеріялів. Тому уклінно звертаємось з проханням допомогти нашій громаді в будівництві храму щедрими пожертвами. Наша адреса: Церква Всіх Святих, вул. Академіка Павлова, 23, Золочів, Львівська область, 80700 Ukraine. Електронна пошта: uapcvszu@i.ua. Для пожертв відкрито рахунок 162479.100 в Українській Американській Федеральній кредитовій спілці „Самопоміч".

Сподіваємося, що наша майбутня церква стане не лише окрасою Золочева, але й центром духовного відродження України.

Митрофорний протоєрей
Орест Галан,
Золочів, Львівська область

Католики допомагають православним

Корнель Осадца

ВУНСАКЕТ, Род-Айленд. – Парафія Української католицької церкви св. Архангела Михайла влаштовує благодійний концерт, фонди від якого підуть на відбудову Української православної церкви св. Архангела Михайла у місті, яка постраждала від пожежі минулого року.

Концерт відбудеться 19 травня, о 7-ій год. вечора, у The Blackstone River Theatre в місті Кумберленд за участи бандуриста Юліяна Китастого – одного з найвідоміших кобзарів Північної Америки та світу. У 1989-1990 роках Ю. Китастий був один з перших бандуристів, народжених у Північній Америці, який дав понад 100 концертів в Україні.

Ю. Китастий перейняв кобзарське мистецтво від свого батька, який теж був кобзарем світової слави. Він відомий своїми ориґінальними композиціями, самобутніми інтерпретаціями народних творів, використанням бандури як сучасного концертного інструменту.

Він співпрацював, виступав та записувався з визначними музикантами різних країн, культур і традицій. Серед них були віртуоз китайської піпи Ву Ман, монгольський музикант Батувшін, американський аванґардний композитор-саксофоніст Джон Зорн та піонер нової ідиш-музики Майкл Алперт.

Кількість місць у театрі обмежена, тому місця варто резервувати заздалегідь у театральній касі телефоном (401) 725-9272. Ціна квитків для дорослих – 20 дол., для осіб понад 65 років – 15 дол., для дітей до 12 років – 10 дол. Адреса театру: 549 Broad St., Cumberland, RI.

Товариство української мови допомагає осередкам в Україні

Віра Боднарук

ВЕНІС, Фльорида. – 10 квітня члени та прихильники Товариства української мови на пікніку заслухали звіти про працю за минулий рік та фінансовий звіт, обговорили пляни на майбутнє.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять В'ячеслава Цетенка, д-ра Леоніда Мостовича та д-ра Ярослава Панчука, які відійшли у вічність в минулому році.

Протягом 2012 року було вислано книжки до Чорноморського державного університету ім. Петра Могили в Миколаєві, де розбудовується відділ україністики, до „Просвіти" в Луганську. Передано фонди на видавничу працю до осеред-

(Закінчення на стор. 13)

Відбулася конференція істориків

Оксана Соколик

ТОРОНТО. – Науково-популярна конференція „Питання досліджень української історичної правди" та доброчинний бенкет відбулися 6 квітня у Торонто. Обидва заходи організували Конференція українських державницьких організацій Канади (КУДОК), Дослідний інститут „Україніка" за ініціятиви Ліґи Українців Канади (відділ Етобіко-Місісаґа).

У конференції взяли участь д-р Володимир В'ятрович – директор Центру історії державотворення України XX ст. в Києво-Могилянській академії; д-р Любомир Луцюк – професор Королівського воєнного коледжу Канади, засновник і директор Української Канадської асоціяції громадянських Свобід; д-р Роман Сербин – професор-емерит Університету Квебеку (Монреаль), редактор англомовного журналу „Holodomor Studies"; д-р Петро Потічний – професор-емерит Університету МакМастер, відповідальний редактор „Літопису УПА". Український історик Генадій Іванущенко, член Вченої ради Центру досліджень визвольного руху, не прибув до Торонто, однак, його доповідь „Електронний архів визвольного руху" була проголошена під час конференції.

Конференція зібрала у ґалерії Канадсько-Української мистецької фундації (КУМФ) близько 200 членів громадських організацій, істориків, вчителів, студентів і вчителів та учнів українських шкіл. Розпочалася конференція словом голови Програмового комітету Богдана Ґоґуся, який запросив до ведення д-ра П. Потічного.

Виступили проф. Р. Сербин з доповіддю „Україна в історичній науці та національній пам'яті", д-р Л. Луцюк, який у співпраці з д-ром В. В'ятровичем перекладає англійською мовою документи з архівів КҐБ.

Д-р В. В'ятрович у доповіді „Значення та роля академічної свободи у відновленні національної пам'яті" говорив про значення громадських та наукових інституцій України в теперішній ситуації. На жаль, в Україні не відбулося завершеної національно-демократичної революції, при владі залишилася стара комуністична еліта, яка намагалася поєднати своє комуністичне минуле з новими національними віяннями. Через це на державному рівні ніхто не намагався розкрити злочини комуністичного режиму. Позитивні процеси почали згортатися, коли до влади прийшов Віктор Янукович.

В. В'ятрович подякував за підтримку Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера, громадськости та політиків, яка зупинила подальше розростання репресій. Аби відстоювати право на доступ до інформації, Центр досліджень визвольного руху упродовж 2012 року втілював проєкти „Право на правду" та електронний архів документів, який постійно поповнюється. Додатковим інструментом, який створено в кінці минулого року, став Центр історії державотворення України XX ст., який працюватиме над проєктом електронного архіву.

Після доповіді були відповіді В. В'ятровича на запитання, чому Україна досі не стала демократичною державою, чи існує загроза, що спецслужби знищуватимуть документи, чи Дмитро Табачник є ставлеником Москви, чому в Україні не збирають свідчень очевидців протистояння між поляками та українцями на Волині 1942-1947 років та інші.

Під час урочистого бенкету 6 квітня в Українському Домі ім. Тараса Шевченка в Етобіко зібралося багато охочих привітати гостя з України, почути його доповідь і переглянути документальний фільм „У пошуках правди". Ведучою бенкету була Андрея Кардаш, яка запросила голову Ліґи Українців Канади (Етобіко-Місісаґа) і співголову Організаційного комітету Петра Кардаша до вступного слова. Д-ра В. В'ятровича запросив до слова голова Крайової управи Ліґи Українців Канади, голова Дослідного інституту „Україніка", співголова Організаційного комітету Орест Стецьв.

Доповідь „Польсько-український конфлікт 1942-1947 років" стосувалася надзвичайно болючої і важливої теми польсько-українських вза-

(Закінчення на стор. 13)

Наукове Товариство ім. Шевчека в Америці

запрошує на презентацію книг

доктора політичних наук

Владислава Гриневича

(старшого наукового співробітника Інституту політичних та етнонаціональних досліджень НАН України)

„Неприборкане різноголосся: суспільно-політичні настрої в Україні 1939-1941"

та кандидата історичних наук

Людмили Гриневич

(старшого наукового співробітника Інституту історії України НАН України)

«Хроніки колективізації і Голодомору»

(видавництво «Критика»)

у 3-ох томах

Вступне слово Президента НТШ-А

д-ра

Григорія Грабовича

в суботу, 18 травня 2013 року

о 5-ій години по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)

New York, NY 10003

Діти вивчали гагілки

ГІЛСАЙД, Ню-Джерзі. – 7 квітня діти з Української католицької церкви Непорочного Зачаття вивчали та виконували гагілки під керівництвом Одарки Полянської-Стакерт та Христі Богач. У гагілках брав участь і разом з дітьми співав та танцював о. Василь Владика. Діти також з радістю шукати довкола церкви яйця-крашанки.

Джо Шатинський

Світ пам'ятає Чорнобильську трагедію

25 квітня Конґрес Українців Канади (КУК) надсілав до „Свободи" вміщене нижче звернення з закликом відзначити річницю ядерної катастрофи у Чорнобилі.

ВІННІПЕҐ, Манітоба

В 1986 році ядерна катастрофа у Чорнобилі раптово і різко змінила життя тисяч людей в Україні та Білорусі. Навіть сьогодні Україна продовжує долати довготривалі наслідки для здоров'я, економіки та екології, що виникли внаслідок цієї катастрофи, якої можна було запобігти.

Евакуація населення міста Прип'ять, розташованого за два кілометри від Чорнобильської атомної станції, розпочалась лише через 36 годин після вибуху, а евакуація людей з прилеглих сіл тривала ще декілька днів. Внаслідок катастрофи загинула 31 особа – весь персонал реактора і рятувальники. Кількість непрямих смертей внаслідок аварії коливається від декількох тисяч до десятків тисяч.

Інформація про аварію та її наслідки замовчувалася радянським керівництвом. Однак, в результаті викиду значної кількости радіоактивних речовин в атмосферу, інші країни досить швидко дізнались про маштаб катастрофи і про неспроможність радянського керівництва захистити людей, які проживали найближче до атомної електростанції.

Конґрес Українців Канади просить всіх канадців вшанувати постраждалих у цій трагедії.

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

Віра Боднарук

Українська громада відзначила 27-річчя Чорнобильської аварії 21 квітня, пов'язуючи цю дату з Днем Землі 22 квітня. В православній і греко-католицькій церквах були відслужені Панахиди за погиблих в цій аварії. В Панахидах брали участь члени Громадського комітету, який очолює Рома Ґуран.

21 квітня в „Oscar Sherer State Park" за посередництвом д-ра Богдана Боднарука співголови зовнішніх зв'язків 56-го Відділу Союзу Українок Америки Неля Лехман і Віра Боднарук приготували виставку з інформаціями про Чорнобильську аварію. Було показано пропам'ятний конверт, виданий Товариством українських філателістів у п'яту річницю аварії, та картку-малюнок 14-річного Андрія Поліщука, видану Фондом „Діти Чорнобиля".

Біля інформаційного столу чергували Н. Лехман, В. і Б. Боднаруки, Оля Гронь, Арета Барановська, Леся Попель, Христина Шелдон, Оксана Лев, Ліда Михалович, Роксоляна Яримович та Ан-Мері Сусла – голова 56-го Відділу СУА.

Біля інформаційного столу (зліва): Віра Боднарук, Таїса Горалевська, Оля Гронь, Неля Лехман, Арета Барановська та Богдан Боднарук.

Відбулися збори хору „Думка"

Павло Літепло

НЮ-ЙОРК. – 10 березня український хор „Думка" провів своє чергове дворічне засідання і вибрав нове керівництво: президент Павло Літепло, віце-президент Юрій Шевчук, секретар протоколу Ірина Гнатів, секретар-кореспондент Маруся Мулик, скарбник Олександра Яблонська, бібліотекарі Володимир Корнага і Анна Улітська, члени управи (ради) хору Юрій Балинський, Леся Цебрій-Раґо, Юрій Семенюк, Володимир Сафіян, Наталія Файфер та Олександер Алексеєнко.

Український хор „Думка" був заснований у 1949 році і в наступному 2014 році відзначатиме своє 65-річчя. З 1991 року хор працює

(Закінчення на стор. 13)

Музейна весна розпочалася

ЧИКАҐО. – Музейна весна в Українському Національному музеї розпочалася 1 березня виставкою української художниці Наталки Валенюк з Канади „Сад прихованих мрій" (див. „Свободу" від 1 березня). Виставка увібрала усе найкраще, створене художницею на еміґрації.

Минулого року в Торонто відбулася велика персональна виставка творів мисткині. Її роботи також експонувалися в картинних ґалереях і музеях України, Росії, Італії.

Випускники Львівської академії мистецтв на відкритті виставки (зліва): Наталія Гущеня, Юрій Гущеня, Еріка Комоні з донькою Нікою, Наталка Валенюк, Микола Баган, дочка мисткині Надія Валенюк, Олег Лесюк. (Фото: Максим Прокопів)

**Головна Управа
Об'єднання Українців в Америці
„Самопоміч"**

повідомляє що

31-й Загальний З'їзд Делегатів

відбудеться

**у неділю, 2-го червня 2013 року
о 2 год. пополудні**

в приміщенні
Головної Управи
98 Друга Авеню, Ню-Йорк, Н. Й.

За Головну Управу ОУА „Самопоміч",

Олег Лопатинський
Голова

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує громадянство

на відзначення

125-ліття з дня народження ВОЛОДИМИРА В. МІЯКОВСЬКОГО

Програма:

Відкриття .... Альберт Кіпа, президент УВАН

Володимир Міяковський
як науковець і архівіст .... Олесь Федорук(Київ, НАНУ)

Слово про Батька .... Оксана Міяковська-Радиш

Презентація книжки .... Тамара Скрипка

"ВОЛИНСЬКІ ОБРАЗКИ: КОВЕЛЬСЬКА ЕЛІТА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ"

Імпреза відбудеться

**в неділю, 19 травня 2013 року,
о 3-ій год. пополудні**

в приміщенні УВАН:
206 West 100th Street, New York, NY 10025
Tel: (212) 222-1866

Страхування життя – чи я можу його матеріяльно собі дозволити?

Телефонуйте:
888-538-2833

"Страхування життя можна пристосувати до будь-якого бюджету та будь-якої мети – з тим, щоб матеріяльно захистити вашу сім'ю у випадку несподіваних змін."

Наявне не в усіх штатах.

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER

2013 Summer Camp Information

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446

Tennis Camp
June 23-July 4

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls age 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Camp is under the direction of George Sawchak.

Tabir Ptashat
Session 1: June 23-29
Session 2: June 30-July 6

Ukrainian Plast tabir (camp) for children age 4-6 accompanied by their parents. Registration forms will also be appearing in the Svoboda and The Ukrainian Weekly in March and April. For further information, please contact Neonila Sochan at 973-984-7456.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Academy Workshop
June 30- July 13

Vigorous 2-week dance training for more intermediate and advanced dancers age 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage during the Ukrainian Cultural Festival weekend. Additional information http://www.syzokryli.com/

Ukrainian Heritage Day Camp
Session 1: July 14-19 • Session 2: July 21-26

A returning favorite, in the form of a day camp. Children age 4-7 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language, as well as new and lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and T-shirt and, unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Discovery Camp
July 14-20

Calling all nature lovers age 8-15 for this sleep-over program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports and games, bonfires, songs and much more. Room, board, 24-hour supervision and a lifetime of memories are included.

Chornomorska Sitch Sports School
Session 1: July 21-27 • Session 2: July 28-August 3

44th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Registration can be completed on-line by clicking on the link found at Soyuzivka's camp website - http://soyuzivka.com/Camps. Requests for additional information and your questions or concerns should be emailed to sportsschool@chornomorskasitch.org, or contact Roman Hirniak at (908) 625-3714.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp
Session 1: July 21-August 3
Session 2: August 4-August 17

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for aspiring dancers age 8 -16, offering expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and plenty of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students.

For applications or more info please call Soyuzivka, 845-626-5641, or check our website at www.soyuzivka.com

Ukrainian Cultural Festival at Soyuzivka

SAVE THE DATE for the biggest and the best Ukrainian Festival in the USA!

July 12-14, 2013

featuring spectacular stage shows - top name performers from around the world - vibrant music & song - dazzling dance - unique arts & crafts - delicious traditional foods - varenyky eating contests - tournaments - scores of vendors - fun-filled activities for children - breathtaking mountain views - friendly Soyuzivka hospitality & amenities (accommodations, tennis, Olympic-sized pool, volleyball, restaurant dining) & much more...

For more information please visit us at www.soyuzivka.com
or contact us at soyuzivka@aol.com.

For vendor information please call (203) 274-5579

www.soyuzivka.com

СОЮЗІВКА

216 Foordmore Road
Kerhonkson, NY 12446
Tel. (845) 626-5641

Відвідайте нас!

НОВИНИ НАУКИ

Двоє незабутніх – Юліян Головчак та д-р Мирослав Лабунька

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 11 квітня, в межах семестру викладів „Ювілеї та річниці в житті українців“, організованому Релігійним Товариством українців-католиків „Свята Софія“ (ТССА) та місцевим Осередком Наукового Товариства ім. Шевченка, українська громада вшанувала пам’ять відомих діячів діяспори інж. Юліяна Головчака (1931-2003) та проф. д-ра Мирослава Лабуньки (1927-2003) в 10-річчя смерти.

З цієї нагоди своїми спогадами про добрих приятелів та близьких співпрацівників поділився голова ТССА академік Національної Академії Наук України Леонід Рудницький. Свою доповідь він побудував за принципом контрастного порівняння, адже з одного боку Ю. Головчак, механічний інженер, а з іншого – М. Лабунька, історик-гуманіст. Однак, попри цілком відмінні професійні зацікавлення, їх об’єднували патріотизм, відданість Церкві, певний ідеалізм та неприв’язання до грошей.

Ю. Головчак народився 13 листопада 1931 року в селі Лужок Горішний біля Старого Самбору, в багатодітній родині Павла та Юстини Головчаків, які виховали п’ятеро дітей. Вчився у рідному селі, а згодом – у Старому Самборі. Під час війни опинився у таборі для переміщених осіб у Мангаймі, Німеччина, де продовжив навчання у гімназії та став членом Пласту. 1948 року переїхав до США, спочатку до Чезапіку, Меріленд, а 1951 року – до Бристолю, Пенсильванія.

1956 року він познайомився з подружжям д-рів Мирослава та Романи Навроцьких, активних співворців Товариства „Свята Софія“ в США. Саме в цьому Товаристві, зазначив Л. Рудницький, а також на ниві Патріярхального руху та в радіопрограмах „Голос мирян“ і „Голос української діяспори“ активно працював Ю. Головчак.

1957 року одружився з Оленою Пак, з якою виховав четверо дітей.

Група доповідачів (зліва): Осип Рожка, Василь Саляк, Леонід Рудницький та ведучий вечора Олександер Лужницький.

Брав участь у Корейській війні, після закінчення якої здобув освіту в царині інженерії у Пенсильванському військовому коледжі. Відтак Ю. Головчак працював у федеральному уряді до 1997 року. На громадській ниві, окрім згаданих вище організацій, активно працював у Товаристві українських інженерів, в Управі „Рідної Школи“, у спортивному товаристві „Тризуб“. Відійшов у вічність 23 квітня 2003 року.

Як зазначив доповідач, „нас єднала любов до життя у всіх його аспектах – від релігії до спорту. Йому я міг розповісти все, що мені боліло і що мене тішило. На противагу іншим, Юлько ніколи не вимагав плати чи похвали за свою працю, за одним винятком. Саме коли народилася у Галі і Юлька донечка Леся, перебував на терені Америки Патріярх Йосиф. Юлько тоді сказав: „Як Блаженніший окрестить Лесю, то буде мені винагорода за все, що я досі зробив“. І Патріярх, як відомо, сповнив йому це бажання“.

Дещо іншого спрямування була приязнь між Л. Рудницьким та М. Лабунькою, адже єднала їх наукова праця в Університеті Ла Саль та Українському Вільному Університеті у Мюнхені.

М. Лабунька народився 23 березня 1927 року в селі Котів Бережанського району Тернопільської області, у селянській родині. У 1941-1944 роках навчався в українській гімназії в Бережанах. Шкільну освіту завершив у таборі для переміщених осіб у Травнштайні (Баварія). В 1946-1948 роках навчався в семінаріях Української Греко-Католицької Церкви в Німеччині, пізніше – в Голяндії. В 1950-1951 роках студіював канонічне право в університеті в Мюнхені, згодом – історію в Лювенському університеті (Бельгія), а згодом переїхав до США. Опанував бібліотекознавство в Колюмбійському університеті, по закінченні навчання отримав науковий ступінь маґістра. В 1956-1965 роках – бібліотекар цього університету. 1978 року в Колюмбійському університеті захистив докторську дисертацію з історії.

У 1965-1993 роках М. Лабунька викладав історію (спочатку як доцент, згодом – професор) в університеті Ла Саль у Філядельфії, також читав лекції на літніх курсах Українського Католицького Університету в Римі, працював науковим співробітником Українського наукового інституту Гарвардського університету. У 1993-1995 роках М. Лабунька був деканом філософського факультету, в 1995-1998 роках – ректором УВУ у Мюнхені. Очолював осередок НТШ у Філядельфії і був заступником директора філософсько-історичної секції НТШ. Досліджував проблеми історії Київської Русі та української культури. Володів англійською, болгарською, грецькою, латинською, німецькою, польською, російською, французькою та церковнослов’янською мовами.

М. Лабунька брав активну участь в організації міжнародних конґресів істориків: у конґресі, присвяченому 1000-літтю хрещення Київської Русі, у конґресі, присвяченому 400-літтю Берестейської церковної унії 1596 (1996, Львів) та інших. Брав активну участь в Українському Братському Союзі, в українських католицьких мирянських організаціях – „Обнові“, Українському Патріярхальному Товаристві в США та інших. Нагороджений церковним орденом св. Григорія Великого, грамоту до якого підписав Папа Іван Павло ІІ (1997). Помер 2 грудня 2003 року у Філядельфії.

Як зазначив Л. Рудницький, М. Лабунька мав велике зацікавлення політикою, не тільки українською, але світовою. Спільними зусиллями ці два науковці організовували на форумі Ла Саль в 1960-их роках зустрічі з провідними представниками української культури – Дмитром Павличком, Іваном Драчем, Олесем Гончарем, Романом Лубківським, Романом Іваничуком та іншими. Вони стали ініціяторами надання почесного докторату цього університету Президентові України Леонідові Кравчукові.

Академік Л. Рудницький поділився з присутніми численними гумористичними моментами, пов’язаними з М. Лабунькою. Спогадами про свого приятеля та наставника поділилися шкільний товариш М. Лабуньки д-р Василь Саляк та колишній студент УВУ мґр. Осип Рожка.

На завершення вечора вдова Олена Головчак подякувала Товаристві „Свята Софія“ від імені присутніх доньок та внуків покійного Ю. Головчака за проведення цієї пропам’ятної імпрези.

Товариство „Свята Софія“

Нова євангелізація – ціль Папи Франціска

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 19 квітня відбувся заключний виклад з серії „Ювілеї та річниці в житті українців“, організований Релігійним Товариством українців-католиків „Свята Софія“ (ТССА) та місцевим Осередком Наукового Товариства ім. Шевченка.

Цього разу на форумі ТССА виступив відомий в діяспорі та Україні історик д-р Андрій Сороковський – з доповіддю на актуальну тему „Папа Франціск і українці“.

Вечір відкрив і представив присутнім особу доповідача голова Осередку НТШ д-р Олександер Лужницький.

Д-р А. Сороковський – дослідник історії у Департаменті справедливости в столиці США Вашинґтоні. Він є автором низки статтей та документів з ділянки історії українського патріярхального руху, що вийшли друком у львівському видавництві „Свічадо“ 2009 року. У 1989-1990-их роках д-р А. Сороковський був членом римської канцелярії Верховного Архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Мирослава Любачівського та брав участь у перенесенні його осідку до Львова у 1991 році. У 1993-1997 роках А. Сороковський

Доповідає д-р Андрій Сороковський.

був виконавчим редактором наукового журналу „Harvard Ukrainian Studies“.

Свою доповідь прелеґент побудував навколо двох основних аспектів нового понтифікату – екуменізму та нової євангелізації. Для українців справа екуменізму є надзвичайно важливою і – з історичної точки зору – доволі болючою. Це особливо відчули на собі вірні УГКЦ у 1960-1970-их роках, в часи сумнозвісної ватиканської „остполітик“, коли справу підпільної української Церкви замовчувано заради покращення стосунків Апостольської Столиці з Російською Православною Церквою та комуністичним урядом СРСР.

На переконання д-ра А. Сороковського, екуменічна діяльність Папи Франціска в жодному разі не відбуватиметься за рахунок УГКЦ. З двох причини. Передусім – з особистої, адже Понтифік чудово ознайомлений з цією Церквою завдяки знайомству з о. Степаном Чмілем, якому малий Хорхе Маріо Берґольо, тобто теперішній папа Франціск, прислуговував у Богослужіннях. Уже будучи Архиєпископом Буенос-Айресу, кардинал Х. М. Берґольо був ординарієм для східних католиків в Арґентині, зокрема тих, які не мали своєї єрархії. Він тісно співпрацював з Патріярхом УГКЦ Святославом Шевчуком, який впродовж двох років (2009-2011) був Єпископом єпархії Покрови Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі.

Друга причина – це „нерусофільство“ Папи Франціска, яке закономірно хвилює як релігійні, так і політичні сили Росії. Про брак промосковського спрямування поглядів Святішого Отця може свідчити хоча б реформа Римської курії, яку вже здійснив новообраний Понтифік. На місце традиційного державного секретаріяту він покликав дорадчий Кабінет у складі восьми кардиналів з усіх континентів земної кулі, що, на думку доповідача, значно зменшить вплив неприхильних до УГКЦ проросійських кіл. Новостворений Кабінет, членами якого є сповідники автономности Церков, за словами д-ра А. Сороковського, сприятиме утвердженню Помісности УГКЦ – попри відчутне невдоволення з боку Російської Православної Церкви.

Свідченням нового екуменізму Папи Франціска у світовому маштабі є його лист до Вселенського Патріярха Варфоломія, з датою 21 березня, у якому Понтифік звертається до Архиєпископа Константинополя словами: „Мій брат Андрій“, вказуючи тим самим на рівність та братерство між Католицькою та Православною Церквами.

У другій частині своєї доповіді д-р А. Сороковський розглянув аспекти „нової євангелізації“, що її про-

(Закінчення на стор. 13)

Правду про Голодомор мусить почути весь світ

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 8 березня цього року на засіданні місцевого Наукового Товариства ім. Шевченка у приміщенні ґалереї Канадсько-Української Мистецької Фундації відбулася презентація англомовної книги, виданої до 80-ої річниці Голодомору в Україні 1932-1933 років – „The Holodomor Reader. A Sourcebook on the Famine of 1932-1933 in Ukraine" (Edmonton-Toronto, 2012).

Її упорядники, професор-політолог Олександер Мотиль та історик д-р Богдан Клід, у праці над текстом керувалися думкою, що у світі й досі мало знають про цей нелюдський злочин Йосифа Сталіна супроти українського селянства і, ширше, проти всієї української нації. На жаль, є й такі сили, що вперто заперечують цей злочин, як сплянований спрямований на винищення українства.

На презентації виступив з доповіддю співупорядник цього цінного видання д-р Б. Клід. Доповідь була організована НТШ спільно з Науково-Освітнім Центром вивчення Голодомору та Українсько-Канадським Дослідно-Документаційним Центром.

На початку д-р Б. Клід зазначив, що хоч Голодомор в Україні був подією світового маштабу, історіографія про це на Заході досить бідна. Особливо мало знають про дослідження українських вчених, зокрема Станіслава Кульчицького та Людмили Гриневич (обидвоє були недавніми гістьми НТШ в Канаді). Тому книга є зібранням найрізноманітніших джерел, що в одному томі (майже 400 сторінок) розкривають перед англомовним читачем страхітливу хроніку подій 1932-1933 років, вражаючі свідчення очевидців, політичну мотивацію сталінського уряду та реакцію світу на ті події.

Книга складається з шести розділів. Перший –

Д-р Богдан Клід під час доповіді. (Фото: Филип Рослин)

це уривки з наукових досліджень найавторитетніших фахівців з цього питання, як українських, так і закордонних, серед них – Джеймс Мейс, Роберт Конквест, Андреа Ґраціозі, вже згадані С. Кульчицький, Л. Гриневич та інші.

Другий розділ представляє розслідування, висновки та резолюції міжнародних організацій – наприклад, міжнародної Комісії розслідування у справі Голодомору 1932-1933 років в Україні, а також правові акти щодо цього вже незалежної України.

Третій розділ зібрав мемуари очевидців – громадян різних країн, що в 1932-1933 роках перебували в Україні.

Четвертий розділ – свідчення українців, що пережили Голодомор.

У п'ятому розділі подані документи радянського уряду, КПРС і секретні документи НКВД, а також приватне листування між Й. Сталіном та його поплічниками, організаторами Голодомору. Сюди ж увійшли і матеріяли, що показують реакцію на Голодомор з боку різних европейських урядів.

Врешті, в останньому, шостому розділі опубліковані уривки з художньої прози, поезії та драматургії, що відобразили події 1932-1933 років.

Всі опубліковані матеріяли переконливо підтверджують найважливіші висновки, до яких прийшли авторитетні й неупереджені дослідники української трагедії. Голодомор 1932-1933 років був викликаний не природніми умовами, а цілеспрямовано створений Кремлем для придушення опору українського селянства.

Й. Сталін боявся вибуху в Україні, він не довіряв і українському урядові на місцях. Голодомор став для нього способом розправитися з селянами, а також і українськими комуністами. За ними прийшла черга української інтелектуальної еліти – вчених, письменників, малярів, музикантів, священиків, університетської професури...

Таким чином, завершив свою презентацію д-р Б. Клід, можна сміливо стверджувати, що Голодомор в Україні був виявом пляномірного геноциду, спрямованого на винищення українського народу, на викорінення його найбільш життєдайних сил.

Книга „The Holodomor Reader" неодмінно викличе широкий резонанс та допоможе розповсюдити у світі неупереджену правду про Голодомор в Україні.

З приводу придбання цієї книжки можна звертатися на адресу: CIUS Press, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8.

Товариство української...

(Закінчення зі стор. 8)

ків „Просвіти" в Києві, Харкові, Донецьку, Рівному, Ялті, Севастополі, Запоріжжі, Луганську, Чернігові, Сумах, Хмельницькому і Житомирі, а також на стипендії студентам, які будуть студіювати українстику в Острозькій академії, Києво-Могилянській академії, Харківському педагогічному університеті та в інших українських університетах. Фонди було передано через Видавництво „Смолоскип" в Києві та безпосередньо до Острогу та Могилянки.

Стипендії були призначені Христині Федорич та Марії Кравець з Острозької академії, Людмилі Андріїшин з Харківського педагогічного університету, Михайлові Альмесові (Київ), Ользі Бабух (Львів), Надії Віконській (Коломия), Олександрові Германюкові та Тетяні Іванюк (Острог), Андрієві Жукові (Одеса).

Успішній праці ТУМ допомагали меценати – Фундація Демусів, Фундація „Спадщина" (д-р Юліян Куляс), Фундація „Самопоміч" (Ореста Фединяк) та подружжя Боднаруків.

Про багатогранну працю ТУМ протягом 22 років (1990-2012) розповіла книжка великого формату „Мости в Україну", видана в Донецьку. Книжку можна купити за 15 дол. пересилаючи замовлення до: Ukrainian Language Society, 425 Ridge Ave., Clarendon Hills, IL 60514.

Відбулися збори...

(Закінчення зі стор. 9)

і виступає під керівництвом досвідченого дириґента Василя Гречинського. Любов до музики, мистецький смак, професіоналізм, помножені на велику працьовитість маестра дали плідні результати і зробили спроможними виконувати складні твори української і світові клясики аматорськими співаками, що отримало високу оцінку слухачів США, Канади, Европи і України.

Сьогодні колектив разом з В. Гречинським на шляху до нових творчих злетів: відзначення 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка та творчого звіту з нагоди 65-ліття хору.

Усі, хто любить співати, можуть відвідати веб-сайт хору: www.dumka.org або зв'язатися з хором електронною поштою: director@dumka.org.

Відбулася конференція...

(Закінчення зі стор. 8)

ємин в історичному вимірі, питань дослідження та оприлюднення історичної правди, примирення між двома народами заради мирного і взаємокорисного співіснування.

З заключним словом виступила голова Ліґи Українок Канади (Етобіко) Марія Крет. Конференція і бенкет показали велике зацікавлення української громади у дослідженнях української історичної правди та поширенні її у всьому світі. Головним спонзором обох подій стала Фундація „Будучність", спонзорами були Український Канадський Ветеранський Фонд, Осередки Спілки Української Молоді в Етобіко і Торонто, Крайова управа Ліґи Українців Канади та її відділ в Етобіко-Місісаґа, Ліґа Українок Канади та її відділи в Етобіко і Торонто, Дослідний інститут „Україніка".

Оксана Соколик – директор Школи української спадщини ім. Юрія Липи.

Нова євангелізація...

(Закінчення зі стор. 12)

довжуватиме Папа Франціск після своїх попередників – Івана Павла II та Бенедикта XVI. Беручи до уваги ім'я, яке кардинал Берґольо обрав для свого служіння, перед нами постає образ св. Франціска з Асижу – покровителя бідних та захисника природи, і у цих напрямках працюватиме Святіший Отець.

Нова євангелізація необхідна у сучасному світі секуляризації та ґльобалізації, а здійснити її зможе лише „Церква бідних" і „Церква бідна". Говорячи про „Церкву бідних", доповідач з'ясував питання соціяльного навчання Церкви, яке, на превеликий жаль, залишається незнане для пересічного католика. Проте уже на початку XX ст. в Україні це вчення поширював Великий Митрополит Андрей Шептицький, який переклав українською мовою енцикліки, що стосувались цього питання. Тому дуже важливо, щоб духовенство в Україні поширювали це вчення серед широкого загалу вірних.

Сьогодні, коли дві теритини католиків зосереджено у країнах Третього Світу, Церква зобов'язана солідаризуватися з бідними. Це, зрозуміло, не означає виключення багатих із спільноти вірних; навпаки, герб Папи, гаслом якого є слова „Miserando atque eligendo" („Співчуваючи та вибираючи"), нагадує приклад покликання Христом митаря Матея – багатого і грішного. Це означає, що покликанням багатих є стати бідними в духовному сенсі.

Поняття „Церква бідна" вперше застосував Кардинал Йозеф Ратцинґер (Папа Бенедикт XVI) у 1969 році, стверджуючи, що – попри усі свої неґативи – „секуляризація позитивно впливає на зубожіння Церкви". Тут, за словами д-ра А. Сороковського, мається на увазі історичний досвід Вселенської Церкви, яка в ході Великої Французької революції (1789-1799) чи після об'єднання Італії 1861 року втратила свої володіння. Тільки Церква, яка не зосереджує уваги на матеріяльних надбаннях, спроможна стати більш духовною та притягнути до себе людей. Окрім того, Папа боротиметься за „відкриту Церкву", як цього бажав Другий Ватиканський Собор, але Церкву „меншу". Повинно відбутися своєрідне очищення Церкви, яке закономірно зумовить відхід людей від неї, проте це тимчасове явище приведе до покаяння грішників та її послідовного росту. Ця „менша", але „відкрита" Церква нагадуватиме приклад Марії Єгипетської – розкаяної грішниці, яка повернулась на лоно Церкви після довгих років духовного блукання.

Подібне очищення повинна перейти й Церква в Україні, яка живе разючим контрастом поверховности віри на заході України та домінуючого атеїзму на південній і східній території країни.

Коментуючи деяку евфорію вірних УГКЦ з приводу обрання нового, прихильного до українців Папи, академік Леонід Рудницький у своєму коментарі до доповіді зазначив, що навіть у світлі позитивних знаків та сподівань, які несе з собою цей Понтифікат, не слід недооцінювати політики московської сторони, яка продовжує залишатися сильним грачем у міжнародній політиці.

На завершення вечора д-р А. Сороковський відповів на запитання слухачів стосовно можливих напрямних діяльности новоствореного дорадчого Комітету Папи Франціска та змін, які можуть наступити у зв'язку з цим у житті Вселенської Церкви.

Товариство „Свята Софія"

МИСТЕЦТВО

Виставка праць Ореста - „Ґоґа" Слупчинського

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — 19-20 квітня в Українському Освітньо-Культурному Центрі (УОКЦ) відбулася, з підтримкою Пластового осередку праці Уладу Пластового Сеньйорату, ветеранів української дивізії „Галичина" і УОКЦ, виставка праць Ореста - „Ґоґа" Слупчинського.

Виставка складалася з ориґінальних карикатур мистця, запрошень, пластових відзначок, рисунків, екслібрісів і карикатур дивізійників – усього 51 праця.

Виставку відкрила Ксеня Захарчук – член Організаційного комітету, вона попросила до слова Романа Василишина, який докладно представив присутнім біографію Ґоґа, включно з його участю в Дивізії „Галичина", в бою під Бродами, пораненням і полоном в Ріміні. Р. Василишин підкреслив, що виставка праць Ґоґа ретроспективна і включає його праці від 1946-го до 2011 року. Розповідач підкреслив техніку олівця, пера і деревориту. Він також звернув увагу, що у виставлених працях Ґоґа серед численних експонатів немає повторень. Розповідь Р. Василишина надала дружнього тепла цілому вечорові.

Наступним виступив Юрій Попель з Ватаги „Бурлак" і розказав про вклад Ґоґа впродовж років у щорічні пластові лещетарські табори, котрі влаштовують „Бурлаки", своїми ілюстраціями однониківок, відзначок і поштівок. Він відзначив, що Ґоґо своїм мистецьким талантом постійно ділився з громадою, чим здобув собі не тільки шану, але й вдячність. Закінчуючи, Ю. Попель подякував Ґоґові за довголітню його дружбу.

Ведуча К. Захарчук просила до слова Ґоґа, який, глибоко зворушений, подякував всім присутнім, зокрема тим, які приїхали здалека, а вперше чергу тим, які так вміло та зі смаком влаштували цю виставку.

К. Захарчук подякувала Марічці та Ґоґові Слупчинським, Славі Рубель, Богданні та Володимирові Гнатківським, Романові Завадовичеві, Данилові Захарчукові та Христині Ференцевич за випозичення праць Ґоґа для виставки.

Закінчуючи святкове відкриття виставки, К. Захарчук представила Організаційний комітет: голова – Юрій Данилів, члени – Наталка Фірко, К. і Данило Захарчуки, Андрея Жаровська і Андрій Зварич.

По офіційному закритті присутні ще довго гуторили при перекусці, приготовленій членами Організаційного комітету.

(Х. В-Ф)

Гумористичний автопортрет Ореста - „Ґоґа" Слупчинського

На виставці показано твори 20 мистців з України

Катерина Кричевська-Росандіч

САН-ФРАНЦІСКО. – Міжнародна виставка сучасного українського мистецтва, на якій були представлені твори 20 українських художників, відбулася 20-30 квітня в ґалерії народного мистецтва (Art People Gallery). Ці твори були відібрані у конкурсі 2012 року „SNAC Ukraine 2012", який оголосила соціяльна мережа SNAC (Social Network Art Competition).

На конкурс надійшло 150 пропозицій, і шляхом показу та голосування у соціяльній мережі з них було відібрано до фіналу твори 20 мистців. В журі були мистецтвознаці Паскаль Тесейрі, Гі Клемент Коген, Сільван Амбар та інші, а також директор ґалерії Алі Меамар і віце-консул України в Сан-Франціско Яна Парубець.

У проведенні виставки допомагали Генеральне консульство України в Сан-Франціско, місцеві українські художники, зокрема координатор проєкту Наталія Тягло, яка народилася в Києві і 10-річною приїхала до США. Вона теж була учасницею виставки з полотном „Ми кривого танцю йдемо" (це початок народної пісні).

Н. Тягло закінчила школу мистецтв у Сан-Франціско та університет в Берклі з спеціяльністю „Психологічна лінґвістика". Вона також вчилася у 2011 році у львівській майстерні Сергія Іванова, де ознайомилася з українською символікою і створила серію полотен „Український дух без кордонів". Твори Н. Тягло демонструвалися на виставках в Каліфорнії і столиці США – Вашінґтоні.

Учасниками виставки були також Ігор Микула, Євгенія Нейберґ, Вікторія Плотнікова та інші мистці.

До Сан-Франціско приїхала з Черкас мисткиня-вишивальниця Тетяна Черевань з диптихом „Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу". Вона народилася у 1975 році, професію здобула у художньо-технічному коледжі та державному коледжі підприємництва, приватно вчилася у відомих художників. Гроші на поїздку до США дав посадник Черкас Сергій Одарич, а сукню для вернісажу – Наталя Ляпкало. Вдома на неї чекають чоловік Сергій і двійко дітей. А в Америці її гостинно зустріли в своєму домі Н. Тягло з мамою Оксаною і сестрою Лесею.

Обох мисткинь запросили до Генерального консульства України, де їх вітав Генеральний консул Сергій Альошин.

Т. Черевань творить образ жінки – коханої, матері. Це тема духовности і любови. На її рахунку участь у вже понад 60 виставках, зокрема у Києві, Парижі, Берліні, Москві, Лондоні, Ню-Йорку, участь у мистецьких фестивалях „Трипільські зорі", „Срібна акула". В числі виставок було вісім персональних.

Тетяна Черевань (праворуч) і Наталія Тягло (ліворуч) з Заслуженою діячкою мистецтв України Катериною Кричевською-Росандіч в її майстерні.

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973)538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшости европейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.

** Додаткова оплата за доставу. Існують певні обмеження.*

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 ґальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколяд - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Картини
Любослава Гуцалюка
на продаж.
Ціна за домовленням.
Тел. 973-729-9104

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

•Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2013 року, ч. 152

Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі

Відразу після смерти Головного отамана Української Народної Республіки Симона Петлюри у 1926 році Комітет з вшанування його пам'яті постановив заснувати в Парижі Українську бібліотеку і назвати її його іменем. Однак, тільки через три роки, 25 травня 1929 року, вдалося здійснити цю постанову. Бібліотека ім. С. Петлюри була відкрита при наявності 1,412 книжок, вона займала скромне приміщення з трьох кімнат.

Активну участь у створенні книгозбірні взяли його найближчі друзі та співробітники. До Ради бібліотеки увійшли проф. В. Прокопович, міністер освіти УНР, з яким приїхав до Парижу Головний отаман, проф. Олександер Шульгин, генерал Олександер Удовиченко, Іван Косенко, Іван Рудичів. Незабаром бібліотека зросла та стала популярною. До неї надходили пожертви з усіх кінців світу, де тільки були українські еміґранти.

Бібліотека відігравала в той час важливу ролю в поширенні українського друкованого слова, її допомогою користувалися постали тоді французько-українські наукові гуртки та товариство „Франц-оріян", що мало українську секцію. Близько 2,000 цінних книг подарували французи – приятелі України, зокрема вчений-географ, міністер Шарль Боне. Бібліотека мала 14 тис. книг різними мовами, крім цього 10 тис. періодичних видань, 500 журналів, витинки з чужої преси про Україну. До читальні надходило 60-70 періодичних видань, а також свої та чужі наукові видання.

При бібліотеці був заснований як окремий відділ Музей С. Петлюри, де були зібрані речі Головного отамана, які залишилися в його кімнаті, та інші пам'ятки, передані музеєю різними особами. Згідно з статутом, цей музей мав бути перевезений до Києва після визволення України.

Важливі були теж архіви різних осіб та установ УНР, які після 1919 року були ліквідовані у різних державах Европи. Крім того, в бібліотеці зберігалися десятки альбомів, картин, портретів, колекції поштових марок та різних виробів.

Все це існувало до січня 1941 року, коли німецькі окупанти запакували раптово книги та майно бібліотеки у понад 100 скринь і відіслали їх до Берліну, хоч у Берліні було значно більше українського матеріялу, ніж могла дати ця скромна бібліотека Парижу. З Берліну мета бібліотека потрапила до Ратібору, „кладовища" бібліотек пограбованої Европи.

Рада бібліотеки внесла подання до французького уряду на матеріяльне відшкодування в сумі 2 млн. довоєнних франків за рахунок німецьких репарацій.

Після Другої свотової війни перед Радою бібліотеки стояли колосальні труднощі. Дотепер вдалося забезпечити мешкання та повернути кілька тисяч книг. Бібліотека одержує знову багато газет, журналів та деякі архіви. Поступово збільшується кількість читачів. Книгозбірня вже може задовольнити потреби української еміґрації у Франції та служити джерелом українського духа і пам'ятником славному його носієві – С. Петлюрі.

В 2007 році в Чикаґо було влаштовано благодійний бенкет на потреби бібліотеки ім. С. Петлюри, на якому була присутня д-р Ярослава Йосипишин – директор бібліотеки ім. С. Петлюри. На дальше утримання бібліотеки в Парижі Фундація ім. Івана Багряного дала три тис. дол.

Молодь – жертва російської пропаґанди

ЛЬВІВ. – Письменник, науковець, шеф-редактор журналу „Універсум" Олег Романчук під час тематичного круглого столу зупинився на посиленні антиукраїнської пропаґанди з боку Росії.

„У 2009 році колишній радянський розвідник у Лондоні Олег Гордієвський дав інтерв'ю часописові „Український тиждень" з приводу того, як розгортатимуться події в сенсі нарощування інформаційних воєн в Україні. Він сказав, що Росія досягне свого спокійніше, тихою сапою, для того, щоб зробити Україну не відразу проросійською, а через 10 років. Лічильник увімкнений. Не знаю, чи варто акцентувати увагу лише на назвах тих фільмів, які щодень нам подає телебачення. Страшніше те, що оті радянські, великодержавні російські стереотипи намагаються насаджувати в Україні. І першою жертвою падає молоде покоління, яке не спроможне в силу тих чи інших обставин зорієнтуватися в справжній історії", – заявив О. Романчук.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви для потреби Фундації та інші цілі такі організація та особи:

1,000 дол. – **Фундація „Спадщина"** банку „Певність" в Чикаґо, яку очолює Юліян Куляс, для Товариства української мови;

500 дол. – **Лідія Шаєнко** (з них по 200 дол. – для журналу „Бористен" та для сиріт Дніпропетровська, 100 дол. – на видання книги про Голодомор 1932-1933 років в Україні „Діяспора пам'ятає");

326 дол. – **Галина Паньків** (з них допомога родині в Україні та по 25 дол. – пожертва на журнал „Бористен" та Фундації);

150 дол. – **Ніна Квашинська** (з них 120 дол. на видання журналу „Березіль" в Харкові та 30 дол. на прес-фонд журналу „Бористен";

по 100 дол. – **Федір Гайовий** для журналу „Універсум" в Львові та **Петро Китастий** (з них по 50 дол. на потреби Фунадції та для сиріт в Дніпропетровську).

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і прохає далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам України, які популяризують українську мову, історію та культуру, сиротам та науковим установам.

Провідник визвольної боротьби

В житті і боротьби українського народу в XX ст. провідне місце посідає Симон Петлюра – один з найвидатніших діячів великої визвольної політичної, національної і соціяльної революції, що вибухнула в 1917 році і розбудила від вікового сну українців та покликала до життя українську націю.

С. Петлюра народився 23 травня 1879 року в Полтаві, в родині візника. Здібний хлопець охоче вчився, тому батько, незважаючи на свої скромні заробітки, вирішив дати йому добру освіту. С. Петлюра вступив у Полтавську духовну семінарію. В той час духовні семінарії були осередками культурно-національного й політичного життя України. Багато талановитих особистостей вийшло з семінарій. Семінарська молодь захоплювалась українським театром, піснями, творами українських письменників і гуртівщиною політичного характеру. За участь в такому політичному гуртку С. Петлюра був виключений з семінарії.

С. Петлюра був одним з передових, найчільніших постатей української національної революції й української визвольної війни. Він – дитина революції, що висунула його на вершини державного будівництва й державної влади.

С. Петлюра – один з нечисленних керівників тих часів – хоч сам не був військовою людиною, мав напричуд глибоке розуміння вартости і важливости збройної сили для будівництва держави. Завдяки своєму звеличенню збройної сили і фанатизмові збройної боротьби за рідну українську державу проти московсько- більшовицького ворога він став символом українського самостійництва, за що він і загинув.

Історія Української Центральної Ради, українських військових з'їздів, організації української армії, історія Директорії та всієї української визвольної боротьби доводять, що власне особа С. Петлюри була центральною фігурою, яка переборювала нехіть до реґулярної української армії в усіх тих, для яких поняття революції було тісно пов'язане з поняттям народної міліції, набраної на базі добровільних зголошень. Ця первісна нехіть до сторення української армії розвіялась щойно під ударами більшовиків та армії Антона Денікіна, які призвели до втрати української держави.

Хоч на Україні запанували більшовики й С. Петлюра опинився за межами України, він й далі їм був небезпечний. 25 травня 1926 року він впав серед білого дня на розі двох вулиць Парижа від семи куль з револьвера більшовицького аґента Самуїла Шварцбарда.

Незадовго до своєї смерти С. Петлюра в своїй статті „Пам'яті полеглих" писав: „Отже: не забуваймо про меч: учимося міцніше тримати його в руках, а одночасно дбаймо про відродження нацією моральних елементів її буття – творчої любови до Батьківщини, сторожкости до ворога та помсти за кривди, в симбіозі яких знайдено і вірний шлях до звільнення і програм для будівництва України".

Вручено нагороди Фундації

Під час конкурсу з української мови.

КИЇВ. – В Будинку офіцерів 18 березня відбувся фінал Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика в Збройних силах України. Учасники фінальних змагань отримали нагороди від фармацевтичної фірми „Дарниця", корпорації „Оболонь" та Фундації ім. Івана Багряного.

Конкурсанти представляли Військовий інститут Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Житомирський військовий інститут ім. Сергія Корольова, Академію сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, Харківський університет повітряних сил ім. Івана Кожедуба, Військово-морський коледж Академії Військово-морських сил ім. Павла Нахімова, Київський військовий ліцей ім. Івана Богуна.

Вони одержали відзнаки від Фундації ім. Івана Багряного, яка є членом Ліґи українських меценатів й щорічно дає по п'ять тис. дол. на такі конкурси, фармацевтичної фірми „Дарниця" та корпорації „Оболонь".

Фіналістів у військових однострояx привітали і вручили їм подарунки виконавчий директор Ліґи українських меценатів Михайло Слабошпицький, директор Інституту української мови Національної Академії Наук України, доктор філології й голова журі конкурсу Павло Гриценко, голова Національної Спілки письменників України, голова наглядової ради конкурсу Віктор Баранов і секретар Національної спілки письменників України Сергій Грабар.

Ліґа українських меценатів

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Відзначили 101-шу річницю пластової присяги у Львові

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 20-21 квітня Пласт відзначив 101-шу річницю першої пластової присяги. Почалося святкування 20 квітня Літургією в соборі св. Юра. Опісля пластуни прийшли до пам'ятника Тарасові Шевченкові, де й відбулася урочиста частина.

Особливістю маршу стала наявність на одностроях усіх пластунів наліпок благодійної акції „Від серця до серця". Одночасно відбувся збір фондів серед членів організації.

750 юнаків та дівчат склали пластову Присягу цього дня. Пластуни долучилися до акції „Зробимо Україну чистою" – вони прибирали в парку Високого Замку. Закінчився перший день свята традиційною ватрою у парку „Знесіння".

21 квітня пластуни мали цікавий квест, ярмарок, майстерки, екскурсію до Академії сухопутних військ Збройних сил України. Закінчилося святкування переглядом фільму просто неба.

Бурштиновий оберіг

Євген Цимбалюк

ДУБНО. Рівненська область. – У палаці Державного історико-культурного заповідника міста Дубна 15 січня було відкрито „Бурштинову кімнату", у якій представлено 150 картин та ікон, оздоблених бурштином. Виставка стала своєрідним путівником в історію.

Картина „Тарас Бульба та його сини", створена за мотивами повісті Миколи Гоголя, відтворює події на теренах Дубна.

Є на виставці диск-оберіг, який під час експедиції в селі Іваннє знайшов археолог Ігор Свєшніков. Він виготовлений 2,500 років тому з масивного бурштинового шматка, який не часто зустрічається у природі.

Науковий співробітник Державного історико-культурного заповідника Юрій Пшеничний з бурштиновим диском.

Ілюстрації у подарунок музеєві

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 12 лютого в залі Державного історико-архітектурного заповідника відбулося відкриття виставки ілюстрацій до книжки „Казки Богдана Лепкого", які створила талановита художниця з Тернополя Наталія Собкович.

До збірника казок, який з ініціятиви музею вийшов 2012 року до 140-річчя Б. Лепкого в тернопільському видавництві „Богдан", увійшли чотири казки-переспіви та 89 графічних малюнків. Оригінали ілюстрацій були представлені на 47 стендах.

В музеї виступили гуртківці Будинку творчости школярів – фолкльорний театр „Взори", вокальний ансамбль „Веселі нотки", солістка народного хору „Просвіта" Лілія Слободна.

Наталія Собкович (в центрі) з учасниками зустрічі. (Фото: Тетяна Будар)

НАШ АРХІВ: www.svoboda-news.com

Диво-птах на Соборній площі

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – Вдруге за останні два роки на Соборній площі з'явилася незвичайна скульптура. Минулого року це була величезна писанка, а тепер 7 травня тут виставлений диво-птах триметрової висоти, який стане символом Параду вишиванок на День Незалежности України у Києві. Над розписом скульптури працювали майстри під керівництвом мисткині-лялькарки Ольги Бердник-Отнякіної. До створення ескізу унікальної диво-пташки долучилося понад 130 дітей. Кожен з них на майстеркласі створив свій ескіз. Згодом журі визначило найкращі роботи, автори яких представлятимуть місто на Параді вишиванок.

На птахові використаний традиційний черкаський розпис. За основу взято колір чорнобривців – жовтогарячий, і колір барвінку – синьо-фіолетовий. В основі візерунків – природа рідного краю: хвилі Дніпра, сонце у зеніті та на заході. При розмалюванні добирались спеціяльні фарби, адже птах перебуватиме просто неба в різні пори року.

Під час „відкриття" скульптури 7 травня відбулися народні гуляння навколо нього. У День Незалежности буде визначено найкращого птаха серед всіх, доставлених з усіх реґіонів України. Переможець забере до свого міста на один рік всіх учасників незвичайного конкурсу. А згодом птахи „перелетять" до резиденції св. Миколая на Івано-Франківщину.

Заслужена майстриня народної творчости, автор розмальовки Ольга Бердник-Отнякіна біля скульптури. (Фото: Олександер Костирко)

Фестиваль тривав два дні й дві ночі

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Міжнародний фестиваль „Два дні й дві ночі нової музики" відбувся 20-21 квітня з ініціятиви композитора, професора Одеської музичної академії ім. Антоніни Нежданової, Заслуженого діяча мистецтв України Кармели Цепколенко в Одеській філармонії.

Понад 100 учасників свята порадували шанувальників нової музики театралізованим дійством. Виступили піяніст, професор Львівського університету ім. Івана Франка Олександер Козаренко у супроводі камерної оркестри Хмельницької філармонії під керівництвом Олександра Драґана, співачка Самдандамба Бадамхорол з Монголії, Мартін Грунефельд з Голяндії, Дженіфер Гаймер з Німеччини та інші.

Чільне місце було відведено українській новій музиці – звучали твори Валентина Сильвестрова, Володимира Рунчака, Юлії Гомельської, Людмили Самодаєвої, К. Цепколенко, Сергія Шустова, Ігоря Щербакова, Олексія Шмурака та інших композиторів. Їх виконали хори „Оріяна", „Solo Musika", інструментальний ансамбль „Senza sforzando" та інші.

Відкриття фестивалю „Два дні й дві ночі нової музики". (Фото: Сергій Горицвіт)

Одна з постатей великої епохи

(До 100-річчя від народження та 10-річчя смерти Мирослава Прокопа)

Ярослав Стех

Про людську пам’ять кажуть, що це той єдиний рай, з якого нас не можна вигнати. А рай тоді, коли пам’ять про наших попередників – добра, вдячна, коли ми їх згадуємо, за віщими Тарасовими словами, „незлим, тихим словом“.

Саме на таке слово, тепле і вдячне, заслуговує визначний політичний і громадський діяч, науковець і талановитий публіцист Мирослав Прокоп. Народився він 6 травня 1913 році в сім’ї службовця Василя Прокопа і його дружини Софії в Перемишлі. Там здобув початкову і гімназійну освіту. Відтак студіював право у Львівському університеті.

Ще в гімназії М. Прокоп вступив до Пласту, також став активним членом юнацтва ОУН, зокрема рішуче виступав в обороні україномовного шкільництва, яке в окупованій Польщею Західній Україні переживало тяжкі часи. За цю патріотичну діяльність і належність до ОУН М. Прокоп від юних літ перебував під постійним наглядом польської поліції. В 1933 році був ув’язнений і зсуджений на сім років позбавлення волі. Завдяки старанням провідних адвокатів українців вийшов з тюрми в травні 1937 року.

Невдовзі став редаґувати патріотичний „Студентський вісник“ у Львові і з того часу вже належав до провідних діячів ОУН.

З початком німецько-совєтської війни М. Прокоп тісно співпрацював з Миколою Лебедем, який перебрав провід в ОУН замість ув’язненого німцями Степана Бандери. Ця ОУН мала самоназву Самостійників-Державників (ОУН СД). До складу входили, крім М. Лебедя, Роман Шухевич, о. Іван Гриньох, Євген та Володимир Стахови, Лев і Дарія Ребети, Анатолій Камінський, Мирослав Болюх, Ірина Козак, Зиновій Марцюк, Микола Галів, Василь Томків, Святослав Василько, Михайло Борис, Модест Ріпецький, Володимир Демчук, Роман Ільницький, Богдан Подолянко та низка молодших віком українців.

Під час німецької окупації М. Прокоп перебував в центральній Україні як референт пропаґанди, де організував мережу ОУН на східних теренах України, зокрема у Києві. Згадуючи про свою підпільну працю в окупованому німцями Києві, М. Прокоп згодом писав: „За умов німецького терору, а також страху перед поверненням большевиків, українські активісти в Києві більше ризикували своїм життям і життям своїх рідних, аніж члени підпілля. Тому, попри побутові труднощі та небезпеки, я завжди з великою пошаною думаю про тих киян, а моє перебування в Києві зараховую до найкращих переживань у моєму житті...“.

З 1943 року М. Прокоп виконував важливі обов’язки редактора органу ОУН „Ідея і чин“. Водночас заснував і підпільно керував радіостанцією „Самостійна Україна“.

М. Прокоп був одним з співорганізаторів III Надзвичайного Великого Збору ОУН у серпні 1943 року, на якому виголосив нову стратегію ОУН, що мала вагоме значення для подальшої демократизації цього партійного середовища.

Саме заслугою М. Прокопа було видавання, поряд з журналом „Ідея і чин“, інших нелеґальних видань ОУН(б) – „За самостійну Україну“, „Бюлетень“, „Вісник української інформаційної служби“, „Прапор молоді“, „Юнак“, „Вісті“, „Інформатор“, „Повстанець“, „Лісовик“.

За дорученням Української Головної Визвольної Ради (УГВР) М. Прокоп у жовтні 1944 року, разом з іншими провідними діячами на чолі з М. Лебедем, Л. Ребетом о. д-ром І. Гриньохом через Словаччину дістався до Німеччини. Там вони мали завдання представити визвольні змагання в Україні для міжнародного співтовариства і тим приєднати до нашої боротьби нових союзників.

Перебуваючи в Німеччині, щойно тоді, в 1944-1949 роках, М. Прокоп мав змогу закінчити вищі студії в університетах Берліну та Мюнхену, де здобув докторат з права.

М. Прокоп був також активним членом Наукового товариства ім. Шевченка, його ґрунтовна праця „Україна і українська політика Москви“ тричі видавалась в країнах поселення у 1956, 1981 та 1985 роках. Своєрідним підсумком боротьби, досвіду громадсько-політичної праці, життя та публіцистичної діяльности М. Прокопа є його книга „Напередодні незалежної України“ (Ню-Йорк, НТШ-А, 1993), яка заслуговує бути перевиданою в сучасній Україні.

Св. п. Мирослав Прокоп

В Ню-Йорку М. Прокоп майже 20 років працював заступником голови дослідно-видавничої асоціяції „Пролог“, декілька років очолював її. Редаґував англомовний місячник „Огляд радянської української преси“.

Не можна не відзначити його колосального журналістичного вкладу як одного з редакторів україномовного журналу „Сучасність“, де він опублікував десятки цінних статтей і рецензій на актуальні видання.

На початку 2003 року д-р М. Прокоп почав хворіти. Коли 7 грудня 2003 року М. Прокоп, на 90 році життя, відійшов у вічність, його смерть американська українська громада сприйняла як величезну втрату.„… Покинула земне життя особистість, безмежно віддана ідеї української державности, людина великої моральної чистоти, видатний інтелектуал, який усе своє життя присвятив золотій мрії воскресіння українства“, – писав у „Свободі“ 23 січня 2005 року тодішній генеральний секретар Світової Ради НТШ Олег Романів.

Торонто

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: **www.sumafcu.org**

Головне Бюро
125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі
301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінґ Валі
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен
555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Прийшла весна! Не пропустіть найкращий час інвестувати гроші!

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також! Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **2.75%**; 15 років – **3.00%**; 30 років – **4.00%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**; 5 р. – **2.75%**; 7 р. – **3.25%**

Стоматолог з України шукає роботу дентал-асистента або стералізатора. Володіє українською та польською мовами.
Тел. 954-627-2011

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. Тел. 646-763-0045.

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
In the East Village since 1983
Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.
(By Appointment Only)
29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

Інтенсивні Курси Англійської Мови
Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльности
Spanish-American Institute
служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.
215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922
Info@sai2000.org • www.sai2000.org
SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub
This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students. Registered by the Department of Education of the State of New York.

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES
1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717
PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA
МОРЕМ – мінімум 10 фунтів
ЛІТАКОМ – 2-3 тижні мін. 10 фунтів
ДОЛЯРИ – Пересилка і доставка
ЕЛЕКТРОНІКА – 220 V
15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує аґентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Tall Free 1-800-965-7262

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net
ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

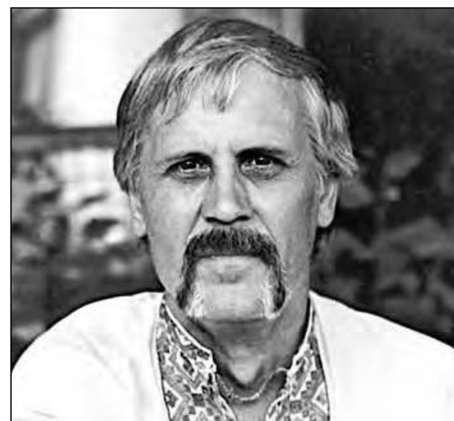
Помер кобзар Віктор Лісовол

5 квітня відійшов у засвіти кобзар Віктор Лісовол, автор знаменитої пісні на слова Вадима Крищенка „Наливаймо, браття, кришталеві чаші".

В. Лісовол народився 21 лютого 1931 року на Полтавщині, в районному центрі Семенівка. Батько його добре співав, мав гарний баритон, та землю і сина покинув передчасно: пішов на війну й не повернувся. Виховувала юнака мати – Надія Заворотня. Вона знала багато українських пісень, грала їх на ґітарі. Й сина привчила до пісень і ґітари. Оволодів він і мандоліною. Його дебют як бандуриста відбувся в жовтні 1971 року в Національному музеї Тараса Шевченка в Києві.

У збірнику „50 пісень Віктора Лісовола", який вийшов 2007 року, було представлено лише частину доробку видатного кобзаря – 50 історичних пісень, дум і пісень на слова Тараса Шевченка, Пантелеймона Куліша, Володимира Сосюри, Дмитра Луценка, Павла Тичини, ряду інших поетів, а також обробки народних пісень.

Пісні В. Лісовола розкривали українські серця, засвічували душі, допомагали відшукати в історичній пам'яті битий шлях історичних перемог і поразок.

Св. п. Віктор Лісовол

В. Лісовол був безпосередньою, чуйною, доброю, щирою, кришталевої чистоти людиною.

Прощавайте, дорогий батько-отамане!

Від імені
Історичного клюбу „Холодний Яр"
Роман Коваль,
Київ

Ділимося сумою вісткою,
що 6 травня 2013 року
у Лінколн-Парку, Ню-Джерзі,
відійшов у вічність

св. п.
Василь Паниця
нар. 12 лютого 1962 року.

Парастас відбудеться 9 травня 2013 року, о год. 7:00 вечора в Соборі Святого Вознесіння, 635 Broad Street, Clifton, NJ; (973) 473-8665

Похоронні відправи відбудуться 10 травня 2013 року о год. 10:00 ранку в Соборі Святого Вознесіння, а відтак на East Ridgelawn Cemetery у Кліфтоні, Ню-Джерзі.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	- Христина Пастернак Паниця
сини	- Марко й Анрій
сестра	- Розмарія Доброскок з чоловіком Петром та їхні діти Николас, Наталка й Іван
брат	- Михайло Паниця
теща	- Ольга Пастернак
шваґер	- Юрій Пастернак з дружиною Лаурою

ближча та дальша родина в Америці й Канаді.

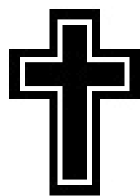
Замість квітів на могилу, родина просить скласти пожертви на Собор Святого Вознесіння.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

У світлу Великодню неділю, 31 березня 2013 року, відійшов у вічність наш дорогий Чоловік, Батько, Дідусь, Брат і Вуйко

св. п.

Михайло Федецький

нар. 26 жовтня 1920 року в с. Квасинина, Західня Україна.

М. Федецький прибув до цієї чудової країни з дружиною Софією після визволення з робітничого табору в кінці Другої світової війни.

Михайло був гордим громадянином цієї країни, але ніколи не перестав любити Україну, її культуру та спадщину.

У смутку залишилися:

дружина	- Марія Ґрозучак-Федецька
син	- Мирон з дружиною Millie, Огайо
внучка	- Христина з чоловіком Ryan, Індіяна
син	- Юрій з дружиною Sarah
внук	- Александер, Каліфорнія
сестра	- Ефрозина (Рузя) Федецька-Манько
племіниця	- Романа Волошин з родиною

дальша родина в Догобичі, Україна

Похоронні відправи, у супроводі о. Йосифа Шупи, відбулися 4 квітня ц.р. в Українській католицькій церкві св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж. , а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічная пам'ять!

Братство Колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії, Української Національної Армії

Станиця у Дітройті

Ділимося сумною вісткою з членством Братства і українською громадою, що 2 квітня 2013 року відійшов у вічність довголітній член станиці

св. п.

Павло Биц

Похоронні відправи відбулися 9 квітня з церкви св. Йосафата на цвинтар Воскресіння у Монт Клеменс.

Горем опечаленій родині покійного складаємо наше щире співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа станиці

Минуло два роки
відколи відійшов на вічний спочинок
наш найдорожчий
Чоловік, Батько, і Дідусь

св. п.

ВАСИЛЬ ВІНТОНІВ

(12 травня 1923 р. - 26 квітня 2011 р.)

В другу річницю смерти була відправлена Поминальна Служба Божа і Панахида за спокій Його душі 26 квітня 2013 року в церкві св. о. Миколая в Пасейку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

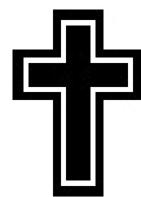
дружина	- Марія
донька	- Леся Албизаті з чоловіком Данилом
внуки	- Никола і Марко

та родина в Україні, Америці і Канаді

Просимо про молитви за вічний спокій Його душі.

Вічна Йому пам'ять!

Нехай пам'ять про Покійного залишиться в наших серцях, а душа Його буде прийнята у небесі хороми.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 26 квітня 2013 року, відійшла у Божу вічність на 82-му році життя наша найдорожча Мама, Теща, Бабця і Прабабця

св. п.

Вікторія Джорджеску Клос

нар в Румунії, в місті Тиґіна, Бесарабія

У глибокому смутку залишилися:

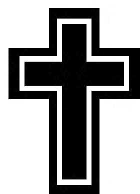
дочки	- Христина Спенсер з чоловіком Бредлі
	- Марта Кордуба з чоловіком Річардом Еллінґзом
сини	- Юліян Клос з дружиною Ксенею
	- Петро Клос з дружиною Дарією
внуки	- Анаміка Бенет з чоловіком Раєном
	- Александер Спенсер з дружиною Донною
	- Катерина Еллінґз
	- Джон Еллінґз з дружиною Марґаретою
	- Юлія Еллінґз
	- Рюрик Еллінґз
	- Петрусь Клос
	- Вікторія Клос
	- Орест Клос
правнуки	- Джейден, Тайлер, Брейден

Похоронні відправи відбулися в середу, 1 травня 2013 року, в церкві св. Вервиці в Едмондз, Вашінґтон.

Похоронена на цвинтарі Голіруд в Шорлайн, Вашінґтон.

Замість квітів, пожертви можна складати на Український Католицький Університет у Львові.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19 квітня 2013 року відійшла у вічність, проживши 91 літ, наша найдорожча Мама, Баба та Прабаба

св. п.

Ірена Гнатюк

нар. в Тернополі, Україна, донька св.п. Томи Томківа та Евфрозини з Цілецьких, вдова по св.п. Богданові, котрий помер у 1998 році. І. Гнатюк була членом Української католицької церкви Різдва Пречистої Діви Марії, Reading, Pa.

У смутку залишилися:

доньки - Володимира Gesford з чоловіком Alvin, Фльорида, та діти Данило з дружиною Jerianne, Петро, Христина, Ліса з чоловіком Kevin
- Ірена Pierantozzi, Пенсильванія та діти Дональд, Марія, Роман, Тома, Михайло, Ляся (Julianne)

син - Олег Гнатюк, Ню-Мексико та діти Катерина, Христофер, Брент, Нікол

14 правнуків - Alexis, Arianna, Ashley з чоловіком John, Austin, Ava, Dominic, Kacey, Kamryn, Kelsey, Nicholas, Peter-Alexander, Rebecca, Seth, Tysson.

три пра-правнуки - Nicholas, Cristian, Jayel.

Похорон під наглядом Gallman-Sonoski Funeral Home, відбувся на Українському цвинтарі св. Марії в Дженкінтавні, Па.

Пожертви в пам'ять покійної можна складати на:
- Nativity BVM Ukrainian Catholic Church, 630 Laurel Street, Reading, PA, 19602
- Ukranian Catholic Cathedral, Kyiv, Ukraine, c/o Nativity BVM Church, 630 Laurel Street, Reading, PA, 19602

Хай спочиває на вічність у Бозі!

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

With a SRNYFCU checking account and online banking paying bills is as

easy as 1, 2, 3!

1. No checks to write
2. No envelopes to lick
3. No stamps to stick

Just a click!

E-statements too!

www.selfrelianceny.org

SELF RELIANCE NEW YORK

Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON :	UNIONDALE :	ASTORIA:	LINDENHURST:
6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845-626-2938 Fax: 845 626-8636	226 Uniondale Ave Uniondale, NY 11553 Tel: 516-565-2393 Fax: 516-565-2097	32-01 31st Ave Astoria, NY 11106 Tel: 718-626-0506 Fax: 718-626-0458	225 N. 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990 Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

